

Szerkesztőség

Arad, Asson-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS IDEGEN

Egész évre -- -- 1080 Lej
Fél évre -- -- -- 540 Lej
Negyed évre -- -- 270 Lej
Havonta -- -- -- 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

1927.

Utolsó napja van ma az eseményekkel terhes, szomorú emlékü 1927-ik esztendőnek. Ma éjjel 12 órakor az egész világon mámoros tömegek fogják az új esztendő első percét köszönteni és elpusztíthatatlan reménységgel vágnak neki az 1928-ik évnek, amelytől valami szépet, jót várunk. A mai nap még az ő-esztendő. Ez zárja be azt a szomorú sort, a mely annyi keserűséget, bajt okozott Románia lakosságának. A politikai élet csak úgy nyüzsgött az eseményektől, amelyek mindegyike állandó izgalomban tartott bennünket. A gazdasági élet még a tavalyi rossz esztendőhöz viszonyítva is olyan depressziót szenvedett 1927-ben, hogy a helyzet ma szinte katasztrofális. Társadalmi életünk is elsorvadt ebben a nagy-nagy nyomorúságban, nincs pénz, nincs kedv, nincs hangulat.

Igy kell elbucuztatnunk a haldokló esztendőt, amely ugyancsak könyörtelen volt velünk szemben. Minden reményünk az új esztendő felé fordul és egymásután tűnnek el a napok, hetek, hónapok és évek. Ma éjjel tizenkét órakor egy pillanatra megállanak a villanytelep gépei, elsötétül minden villanykörte és a szesz mámorában jókedvű emberek ajkán a sötétben megfagy a mosoly. Izgatottan várják, hogy mire az elektromos szemek ismét megnyílnak, valami változás történjék, másképp legyen, mint eddig volt. Csodát várnak az újév első percétől az emberek.

És mindig csalódnak. Mert azt hiszik, hogy egyetlen perc varázslata elégséges ahhoz, hogy az eddigi bajok elmúljanak, évtizedek nagy hibái eltűnjenek és ezek helyébe egy jobb, tisztultabb és igazabb világ jöjjön. Hiszen mindenki tudja és érzi, hogy ez lehetetlen, az új esztendő köszöntésének és a régi esztendő bucuztatásának csak a szép szimbóluma van meg, a helyzet megváltoztatásához azonban hosszú esztendők, rendszerváltozások szükségesek. És mégis... Né törjük össze ezt a szépen csillogó illuziót, ezt a hitet, amely mélyen a vágyó lélekben gyökerezik. Hígyünk mi is a ma éjjel eljövendő új esztendőben, hígyünk, hogy minden meg fog változni és az átmulatott éjszaka után szép, tisztult és megbékélt reggelre ébredünk.

Ónámítással kell reményinjekciókat adnunk fáradt képzeletünknek, mert a józan ész fogikája kegyetlen, kedvetlő és a Nirvána utjai felé mutat. Az 1927-es év csalódásai, szenvedései, küzdelmei és nyomorúsága nem olyan talaj, amiből jobb helyzet, gondtalanabb élet, feltámasztott erő és pozitív eredmények nőhetnének ki az új esztendőben. Ugy lehet, hogy az 1927-es rossz év után, csak az 1928-as még rosszabb esztendő következhetik. De éppen ezért kell a szilveszteri hangulat, a mámor, amely átsegítsen bennünket az új év küszöbén, ahol különben megtorpanna a józan ész és elborulna a jövőbenéző szem. Ma éjjel ne engedjük urrá lenni a kétségeket, az aggodalmakat, öntsük le őket jókedvvel, mámorral, reménnyel és köszöntsük Szilveszter-apót szépen. Hátha hoz valami jót is a tarsolya.

A patriarcha szózata az ország zsidóságához.

Cristea Miron felhívást intéz a diákokhoz is. — Lapedatu miniszter jelentése a rombolásokról.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Lupta értesülése szerint Miron Cristea patriarcha az újév alkalmából leiratot fog intézni a zsidó vallás képviselőihez és az ortodox egyház sajnálatát fogja kifejezni a zsinagógák ellen elkövetett excesszusokért. Szó van arról is, hogy a patriarcha a diákokhoz is intéz felhívást a valódi kereszt-

tény szellem respektálása és tisztelete végett.

Itt írjuk meg, hogy Lapedatu kultuszminiszter tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Duca belügyminiszterrel, akivel közölte a oluji s oradeai személyes vizsgálatainak eredményeit, továbbá hogyan osztotta szét az első segélyt a zsidó hitközségek között és mennyi támogatásra lesz még szükség.

A nemzeti-parasztpárt rezsimváltozást követel.

Vaida-Voevod Sándor nagy feltűnést keltő nyilatkozata a belpolitika súlyos helyzetéről. — A volt miniszter nagy harcokat jósol 1928-ra.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben nagy feltűnést és erős visszhangot keltett a nemzeti-parasztpárt alelnökének Vaida-Voevod Sándor volt miniszternek mai nyilatkozata, amely erősen ironikus és gúnyolódó, igen érdekes módon karakterizálja a belpolitika mai helyzetét s a jövő kilátásait. A pártvezér, nyilatkozatában ezeket mondja:

Kiújulnak a belpolitikai harcok.

— Hogy mi fog történni 1928-ban? A liberálispart tovább fogja folytatni politikáját a közvélemény és a nép meglegedésére. A surkolások nem fognak megszűnni, a párt fele majd hozzánk csatlakozik, a másik csoport pedig tovább üzi majd a népboldogítás feladatát. A későbbi eredmény pedig az lesz, hogy a párt majd visszakapja eredeti kohézióját. Hogyan is történhetne másképp? Meghalt Bratianu Ionek, de a népakarat átruházódik automatikusan országunk másik két népszerű politikusára: Bratianu Vintilára s Ducára.

— És mi lesz a nemzeti parasztpárttal? — kérdezte az újságíró.

— Bizonyára ellenzékben marad. Valamikor azért mégis kormányra fog kerülni a népakarat ellenére is, amikor is működésével az összes politikai körök ellenszenvét fogja kiérdemelni. A vége mi lesz? Hogy a népakarat ujjára az ország élére hívja a boldogító liberális pártot. Mert ki tudná jobban vezetni egy ország sorsát, mint a liberálisok? Ez látható az eredményekből is... Melyik más kormány engedélyezett volna diákkongresszust egy kifejezetten kisebbségi határvárosban? Ki engedte volna meg még a vallásháborút, amely széjjelrombolta a zsidó nép imaházait is?... Még a cári Oroszországban sem történtek hasonló vandalizmusok. Mikor az Apuska országában a kormányok el akarták terelni a figyelmet az állam aktuális kérdéseiről, pogromot rendeztek, ölték és kirozták a zsidókat. De amikor a horda be akart törni Isten házába, megjelentek a kozákok és megakadályozták a rombolást. És ami nem történhetett meg a cári Oroszországban sem a híres pogromok ideje alatt, megtörtént 1927-ben a liberális kormány jóvoltából Romániában. Fel sem lehet fogni azokat a megsemmisítő következményeket, a melyek világszerte a román népre hárulnak a nagyváradi kaland nyomán. Az ország hitele hosszú, nagyon hosszú időre lett tönkretéve.

Most bűnbakokat keresnek. De vajon

azok, akik megengedték azt a kongresszust, akik szubvencionálták a diákságot és ingyen vonatokat adtak a rombolóknak, rendelkeznek-e annyi erkölcsi autoritással, hogy szankciókat alkalmazzanak a bűnösökkel szemben?

Csak rezsimváltozás segíthet az országban.

Románia nem lesz besorozható az alkotmányos európai államok közé mindaddig, míg a bevezetett rendszer szerint fognak a kormányváltozások bekövetkezni, amíg ez a rendszer fog parlamenti többséget gyártani magának. Az országnak folytonos munkára és nyugalomra van szüksége. Lehetetlen politikai nyugalom nélkül eredményes munkát végezni. Ha az országot nem azok vezetik, akik képviselik, akiknek a néppel gyökeres összefüggései vannak, nem lehet a hibákat eredményesen orvosolni. Az a kormány, amely népakaratot képvisel, elég öntudatos arra, hogy beismerje tévedéseit.

De mit látunk? Történt-e valami a megnagyobbodott Románia konszolidálására? Történt-e például valami a CFR-nél, hogy a nemzeti érdekek szerint lehessen irányítani az államnak azt a hatalmas organizmusát? Történt-e valami Bessarábiával? Ki a felelős Románia valamennyi orvoslás nélkül hagyott létérdekei problémájáért? Csak egy felelet van rá: azok, akik megakadályozták egy alkotmányos rezsim intronálását és a népakaratot csendőrezredekkel béklyózták le.

Eddig tart Vaida Sándor jellemző nyilatkozata, ami az ország szomorú helyzetét egy hazájáért aggódó politikus keserűségével változja fel. A nyilatkozat első részének karakterisztikusan ironikus soraiból azonban fegyvert kovácsol a kormány hivatalos lapja, a „Viitorul”, amely „A nemzeti parasztpárti vezér akaratán kívül is igazságokat mond” címen cikket közöl az interjúval kapcsolatban, amelyben komolyan állítja be Vaida Sándor-nak egy-egy ironikus kijelentését. Vaida nyilatkozata liberális értelmezésben a következőképpen hangzik: „A liberálispart tovább fogja folytatni politikáját a közvélemény és a nép meglegedésére. A későbbi eredmény pedig az lesz, hogy a párt majd visszakapja eredeti kohézióját. Hogyan is történhetne másképp? Meghalt Bratianu Ionek, de a népakarat átruházódik automatikusan országunk másik két népszerű politikusára: Bratianu Vintilára és Ducára.”

Vaida Sándor keserűen gúnyos nyilatkozatának igazán jellemző csattanója ez.

Kisebbségek harca Európában.

A német külügyminiszter lapja az európai kisebbségi probléma újabb eseményeiről. — Romániát kifejeztették az érdekes kimutatásból.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Stresemann külügyminiszter orgánusának, a „Tägliche Rundschau” című berlini lapnak mai száma érdekes beszámolót közöl Junckerstorff dr.-nak, az ismert német kisebbségi politikusnak tollából. Az európai kisebbségi politika eseményeiről Junckerstorff dr. a következőket állapítja meg:

CSEHSZLOVÁKIÁBAN a kisebbségi politika sok oldalról várt fordulata eddig, sajnos, nem következett be. Az új közigazgatási reform megvalósítása, amely a jelenlegi állapottal szemben a centralizmus legrosszabb fajtát reprezentálja, hatásaiban roppant nagy gyengülést jelent a kisebbségek befolyását illetően. Az állam területének erőszakos, a természetes határoknak egyáltalán nem megfelelő beosztás a németek zárt lakó- és nyelvi területét szétszakítja. Evvel nyilván a majdnem három millió német kisebbség politikai befolyását akarják aláásni. A közigazgatási kerületek úgy vannak megalkotva, hogy a németek mindenütt erős cseh csoportokkal áll szemben. Amennyiben a csehek a különböző törvényhatóságokban még sem érik el a többséget, úgy az új közigazgatási reform következtében megszerezhetik ezt olyan módon, hogy a prágai kormány törvényadta jogánál fogva, cseh képviselőtestületi tagokat nevez ki, amelyek az összes tagok egyharmadát alkotják. Ez könnyebb lehetőséget teremt az elnemzetlenítési és asszimilációs kísérletekre nézve.

LENGYELORSZÁGBAN sem kedvezőbb a helyzet. A kisebbségi sajtó megsemmisítése céljából olyan sajtótörvényt alkottak, amely a sajtószabadságot szinte már groteszk módon nyomorítja meg. Kaucsuk-rendelkezők révén az ügyészeknek joguk van a legcsekélyebb alkalmakkor is lapokat betiltani és a szerkesztőket perbe fogni. Az új közigazgatási törvényeket is a kisebbségek gyengítésének tendenciája hatja át.

LITVÁNIÁBAN, a Memel-vidéken, a helyzet a tartománygyűlési választások következtében valamelyest tisztázódott és a választási eredmények bebizonyították, hogy a Memel-terület német vidék.

OLASZORSZÁGBAN, Dél-Itáliában, még mindig a németek elleni harc a jelszó. A német kisebbségi vezérférfiak összes közvetítési kísérletei hiábavalóknak bizonyultak, az új rendelkezések azt mondják, hogy a faszisták a németek teljes kiirtására törekednek. Erre mutat az a tény is, hogy mint ma Innsbruckból jelentik, az olasz hatóságok kiutasították Oberkammer Józsefet, a tiroli német parasztpárt vezérét. Előbb a több évtizedes multu parasztszövetséget tiltották be, most pedig a vezért is eltávolították. Ezzel szemben két európai országban örvendetes kisebbségpolitikai események történtek. Így elsősorban:

AUSZTRIÁBAN, ahol a karinthiai kormány beteresztette a karinthiai szlovének kulturális autonómiájáról szóló törvényjavaslatot, amely a lehető legmesszebbmenő kon-

Nem hosszabbítják meg a lakbérleti szerződést.

Az igazságügyminisztérium maga is cáfolja a meghosszabbítás híreit.

(Az Aradi Közlöny *bucuresti-i tudósítójának távirata.*) Az Unversul megcáfolja Candea cernauti polgármesterek, az ottani lapban megjelent és a Dimineataban reprodukált interjúját, amely szerint a primár kijelenti, hogy beszélt Stelian Popescu igazságügyminiszterrel a lakbérleti törvényről és a miniszter közölte, hogy az egész országban

ÖT NAGYSIKERŰ KOTTA UJDONSÁG.

Nyári emlék. A legutóbbi Moravetz pályázaton díjat nyert dal.

Vasárnap a Chevrolém várja. Dal, fox, shimmy.
Nem megyünk min többé Mönacoba ... Tangódal.
Madonna jaj hová lett ... Tangódal.
Cartagena édes kis virága. Tangódal.
Darabja 40 lei. MORAVETZ kiadás, mindenlitt kaphatók

Renoválják

az aradi nyári színházat.

Teljesen átalakítják az aradi színházat nyári házlakát.

(Arad, december 30.) Aradváros vezetősége érdekes tervvel foglalkozik. A város végre észrevette, hogy a nyári színház épülete alapos renoválásra és átalakításra szorul, hogy rendeltetésnek tökéletesen megfeleljen és ezért elhatározta, hogy a jövő évben megkezdji az épület modernizálását. Nagyszabásu munkát tervez a város a nyári színház átalakítása és modernizálása érdekében, amely alkalommal magát a színházépületet is sokkal díszesebbé teszik. Egyben átalakítják a

cessziókat tartalmazza, amelyeket ezen a téren egy állam kisebbségeinek nyújthat. Ezt nem csupán az autonómia alapvető kritériumának megállapításánál tapasztaljuk, (már 100 szlovén választópolgárnak joga van a kulturális önkormányzatra), hanem a pénzügyi rendelkezések is mutatják, amennyiben az állam legmesszebbmenő anyagi támogatását biztosítják. A másik állam

MAGYARORSZÁG, amely a kisebbségi oktatást megreformálta és 426 magyar községben, amelyekben 40-nél több német iskolaköteles gyermek van, ennek következtében német iskolák létesülnek.

meg fogják hosszabbítani a május elsején lejárt lakbérleti törvényt.

Az Unversul kijelenti, hogy Stelian Popescu az utóbbi hónapokban nem is látta Candea-t, sohasem beszélt vele lakbérleti kérdésekről és jelenleg nem dolgoznak az igazságügyminisztériumban semmiféle szempontból sem ebben a kérdésben.

rossz és elavult villanyfelszerelést, modern illemhelyeket létesítenek és teljesen a mai kor igényeinek alakítják át a színházat, amelyre — valljuk be őszintén — már nagyon ráért a tatarozás.

— Napoleon szülőföldjén fellázadt egy század kommünista katona. Párisból jelentik: Corsika sziget Calvi városkájában a fegyelmi büntetésért idehelyezett katonai század fellázadt és 40 katona megtagadta az engedelmességet. A katonák a vasuti váróterembe vonultak, ahol az internacionálét énekelték. A csendőrök körülvették a várótermet, ahol a katonák elsáncolták magukat.

T A R C A.

Zarathustra.

Irtá: Jacques Constant.

— Komolyan mondom önnek, hogy Nietzsche feltámadt, vagy inkább szellemének gyermeke, a felejtethetlen Zarathustra öltött testet. Minden este tizenegykor az Atlantide éjkezdében beszél s nagyon csodálom, hogy még nem hallott róla, mert az egész Quartier Latin az ajkán csüng, az asszonyok pedig, barátom, meg vannak örülve érte.

Jules Veron barátom még azt is elmondta, hogy ez az új Zarathustra egy fiatal svéd, oly szép, mint egy pogány isten és egyszerűen Christian Nilsennek nevezi magát. Megígértem neki, hogy valamelyik este elmegyek meghallgatni ezt a tüneményt, s aztán megkérdeztem, hogy nem ismer-e a Sorbonne-on egy Constance Deltour nevű fiatal leányt, aki nekem távoli rokonom.

— Szép, fehérbőrű barna lány?

— Én még sohasem láttam.

— Ha eljön az Atlantideba, bizonyosan fog vele találkozni. Mindig ott van.

Nem ismertem ezt a kis rokonomat, csak az édesanyját, akitől nemrégén egy megható levelet kaptam, amelyben arra kér, hogy vegyem egy kicsit gondjaimba diáklányát, aki teljesen egyedül áll Párisban, barát és támasz nélkül. Őszintén szólva, aggodalmaim voltak, hogy én, a huszonöt éves fiatal ember, hogyan viseljem gondját egy felnőtt fiatal leánynak...

Egy este hát elmentem az Atlantideba, noha egyáltalán nem szeretem ezt a helyet. Az első teremben nem találtam senkit, ami felkeltette volna az érdeklődésemet, de amint beléptem a másodikba, melynek falain szörnyű futurista művek éktelenkednek, szemben ta-

láltam magamat egy kékszemű, szőkehajú, szőnökkő fiatalemberrel. Mellette és előtte padokon szorongva ült a világ minden nemzetiségű fiatalasága s néma csendben leste szavait. Nem lehetett kétségem, hogy a szónok Christian Nilsen, s valóban csodaszép volt. Elhelyezkedtem és figyeltem, mint a többiek. Nilsen arról beszélt, hogy a halál nem rossz, mert utána-nincsen semmi, s a lélek még a test előtt hal meg. Az élet nem egyéb, mint egy hosszú álom... A földi létet csak büntetésnek kell tekinteni... és a többi...

Nekem úgy tűnt, mintha erről a keserű teóriáról már olvastam volna valahol, de bevallom, hogy még soha senki ilyen ékesszólással nem fejtegette ezt az elcsépelet témát. Tisztán csengő hangja bámulatos hajlékonysággal fejezte ki a különböző érzelmeket. A hallgatóság már lihegett az izgalomtól, mereven bámultak Nilsenre, néhányan könnyeztek. Ebben a szinte hipnotizált társaságban megpillantottam egy elragadóan szép barna leányt, aki olyan odaadással figyelt a szép fiura, mint Magdaléna ügylhetett Krisztusra. Amikor Nilsen elhallgatott, zokogva tört ki:

— Meghalni! — kiáltott. — Meghalni! Hiszen az élet olyan csunya!

Ebben a pillanatban lépett be Veron, aki bemutatott Nilsennek s a még mindig könnyező Constančenak, kis rokonomnak.

A szép kis barna leányt rögtön megkedveltem s elragadtatással töltött el bájosan üde, naiv lelke, melyet gondosan rejtegetett garconne-i viselkedésével. Sajnos, ő is, mint a többiek, szerelmes volt Nilsenbe, s ez az érzelme teljesen reménytelen volt. A szép svéd emberföltöttinek tekintette magát, s mint ilyen, sem a szerelm, sem a házasság nem férhetek hozzá. Ettől az időtől kezdve gyakran ke-restem fel Nilsent, mert érdekelt, mint egy-

modern szörnyszülött. Egy szép napon megkérdeztem:

— Mi a véleménye Constanceról?

— Azt hiszem, hogy szerelmes belém, de nem használhatom, mert szegény. De ez nem baj, mert, hogy természetünket megtisztítsuk, ismerni kell a fájdalmat, s kinózni kell a szívünket.

Egy este azonban, amikor a pezsgő beszédessé tette, őszintébb volt hozzám. Elmondotta, hogy az első akar az országában lenni, akár mint tanár, akár mint politikus, de legelsősorban nagyon gazdagon akar nősülni. Hogy ezt elérje, számításba vette külsejét és valami nagy dicsőséget vagy nagy botrányt, amellyel Párisból hazájába visszatérne.

— Nézze csak — tette hozzá — ha ez a kis számár valóra válna a fenyegetéseit, az egészen hasznos lenne nekem — s evvel ányújtott egy levelet nekem.

Elolvastam s a felháborodás a torkomat fojtogatta. Constance irta, s tudatta vele, hogy annyira szerencsétlennek érzi magát, hogy megfogadja tanításait, s a halállal boldogítja magát.

— Mikor kapta ezt a levelet? — kiáltottam.

Már nem emlékezett.

Taxiba vetettük magunkat s a leány lakására siettünk. A szobája be volt zárva. Rendőr nyitotta ki az ajtót. Kis rokonom az ágyán feküdt, mintha aludna, de bájos arcocskaja fehérebb volt a takarónál és keze jeges volt.

Az asztalon üres pohár állt, s mellette egy doboz, melyben veronál volt.

Könnyes szemmel csókoltam meg szép homlokát, s arra a kedves, öreg asszonyra gondoltam, aki sosem fogja többé viszontlátni imádott gyermekét.

Bűnügyi zárlat egy aradi kereskedő ellen.

Hatóságilag nyitották fel a megszökött kereskedő lezárt lakását. — Bűnügyi feljelentések az aradi Egyesült Bank gabonacsalója ellen.

(Arad, december 30.) Az Egyesült Bank összeroppanásakor már közismertté vált, hogy a pénzügyi katasztrófáját nagyrészt bizonyos hatalmas aranyu gabonai üzlet idézte elő. A bank ugyanis annak idején *Glasmann Mór* legutóbbi Aradon lakott bucaresti-i gabonakereskedő közvetítésével nagyszabású gabonai üzletet bonyolított le. A tranzakcióban a kincstár szerepelt vevőként s a kijáró *Glasmann* bizonyára a maga személyének fontosságával manipulálhatott az ügylet körül, amennyiben a kincstár részéről úgy rendelkeztek, hogy a kifizetés kizárólag *Glasmann* nevére történhet s a bizonyos időközökben esedékes nyolc millió lej vételárát csak *Glasmann* személyesen veheti fel. *Glasmann* élve ezzel a különös előnyös helyzettel, az esedékességkor mindig felvette a kiutalt összegeket, az Egyesült Bankot azonban több ízben úgy informálta, hogy a kiutalást még nem sikerült keresztülvinnie. *Glasmann* ilyenformán négy millió lejt sikasztott el a pénzügyzettől, erre a nagyszabású visszaélésre azonban csak a bank összeomlásakor a felszámoló-bizottság jött rá, amely egy darabig várt, hogy *Glasmann* majd rendezze az ügyet s ezért egyideig nem tettek törvényes lépéseket ellene. Az utóbbi napokban azonban ez multhatatlanul szükségesnek mutatkozott, amennyiben *Glasmann* váratlanul eltűnt Aradról, azt hagyva hátra, hogy a karácsonyi ünnepek után visszatér. Hirtelen távozása gyanút keltett és a felszámoló-bizottság kérésére hatóságilag felnyitották *Glasmann* a Neuman-palotában lévő lakását,

amelynek értékes berendezését bűnügyi zár alá vették. Mivel pedig *Glasmann* az ünnepek után nem tért vissza, a felszámoló-bizottság részéről *Dante German* dr. ügyvéd ma az ügyészségen megtette a feljelentést *Glasmann* ellen, akiről sikerült megtudni, hogy feleségével együtt Danzig szabad városba szökött és jelenleg is ott tartózkodik. A bank feljelentéséhez csatlakozott még az aradi első lovas-hadosztály parancsnoksága is, amely 225.000 lej elsikkasztása miatt tett feljelentést *Glasmann* ellen. A feljelentések következtében az ügyészség elrendelte a gabonakereskedő körözését és egyben megtették a szükséges lépéseket a szökevény házaspár kiadatása ügyében is. *Glasmann*, mint még emlékeztetés csak nemrégiben nősült és egy előkelő lugosi (lugosi) kereskedő leányát vette nőül, akivel egy aradi bálon ismerkedett meg.

Támadás-pergőtüz Maniu ellen.

Még mindig a sokat vitatott interjú. — A liberálisok után Iorga következik a kormányon. — Lupuék cáfolják a pártbomlás híreit.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A politikai életet a legnagyobb izgalomba hozta Maniu-nak a Le Petit Parisienne-ben megjelent állítólagos nyilatkozata. A kormány lapjai a leghevesebben támadják Maniut s többek között így írnak róla: „Ha a Habsburgok alatt kétszínű lehetett Maniu, nem szabad a kétszínűséget folytatnia az egyesített Romániában. Minthogy Maniu édesanyjánál tölti a vakációt, helyette Vaida-Voevod Sándor nyilatkozott. Maniu bizonyára csodálkozással olvassa, — mondja Vajda — hogy olyan dolgok cáfolatát akarják tőle, amelyeket egy héttel ezelőtt maga cáfolt meg. Amennyitől az a véleménye, hogy az a liberálisok cselszövése, így akarnak ellentmondást felidézni és kétségbeesett helyzetüket leplezni. Köztudomású, hogy Maniu csak a parlament szöszkéről szokott fontosabb nyilatkozatot tenni. Nevetséges feltételezni, hogy ha Maniu ezt a nyilatkozatot megakartta volna tenni, akkor külföldi laphoz fordul. Ennek dacára a Viitorul nyomatékosan felszólítja Maniut, hogy valljon színt és jelentse ki nyíltan, igaz-e a Le Petit Parisienne-ben megjelent nyilatkozata, vagy cáfolja meg ezeket formálisan és közvetlenül, nem pedig harmadik személy útján és egyúttal jelölje meg, hogy a lapban megjelent nyilatkozatai közül melyeket tartja fenn és melyeket nem. Ugyanebben a számban a Viitorul a nemzeti-parasztpártnak a külföldi köl-

csön ügyében elfoglalt álláspontját is kommentálva kifejti, hogy a kormánynak kötelessége a legnagyobb eréllyel eljárni, mert az ország nagy érdekei forognak kockán, hiszen a nemzeti-parasztpárt bűnös kampányt indított az ország ellen külföldön és ezzel csatlakozott a budapesti kormányhoz és Románia többi ellenségéhez. A kormánylap tudomása szerint Madgearu, Popovici és Raducanu külföldre utaznak a kölcsön elleni agitáció végett.

A nemzeti-parasztpárt a Viitorulnak már az előző napokban történt támadására s egyes állításaira ma újabb cáfolatot adott ki. Ugyancsak cáfol a Lupu-párt is, amely szerint a párt felbomlásáról szóló hírek nem volnának egybek misztifikációnál. Mazilu, a Lupu-párt főtitkára ma levelet intézett az Adeverulhoz, amelyben kijelentette, hogy mindazok a hírek, amelyek arról számolnak be, hogy a párt parlamenti tagjai között ellentétek volnának, valótlanak. A főtitkár kijelenti, hogy bár bizonyos keserű csalódásban volt részük, a párt tagjai valamennyien mégis szolidárisak maradnak Lupuhoz.

Nagy élénkséget keltett politikai körökben a Cuvantulnak az a híre is, hogy a nemzeti-parasztpárt már befejezett ténynek tartja a kormány közeli távozását, nincsen szándékában azonban, hogy a kormányhatalmat közvetlenül a liberálisoktól vegye át. A párt — mint azt mindig hangoztatta — szabad választásokat akar s csak ennek megtörténte után kerülne kormányra. Addig Iorga venné át a kormányt és vezetné le a választásokat. A lap úgy tudja, hogy ez a megoldás a régenstanács előtt is szimpatikus.

Érdekes különben, hogy a román belpolitikai eseményeket külföldön is milyen figyelemmel kísérik. A Le Temps egy ma ideérkezett számában hosszú cikkben ír a román belpolitikai küzdelmekről és kifejti, hogy az ideiglenes liberális kormány véglegessé vált, mivel Maniu visszautasította a kollaborációs kormányban való részvételét. A jelenlegi kormány kompakt többség felett rendelkezik és négy évig még uralmon maradhat, ha pártjának összetartását meg tudja őrizni. Maniunak a törvényen kívüli eszközökkel való fenyegetőzése — a lap szerint — kellő értékre szál-

Ön mindennap vásárol valamit,
követeljen minden
:: kereskedőtől ::
ingyen Amitié bélyeget.

litandó le. A nagy áldozatok árán kivívott eredmények megőrzésének súlyos gondja magyarázza azt az energiát, amellyel a liberális kormány feladatát végzi és ennek végrehajtása európai érdekekből is szükséges.

Tömeges elbocsátások a vasutnál.

Január elsején kenyértelessé válnak a CFR adminisztratív díjnokai.

(Arad, december 30.) Hirt adtunk arról, hogy a kerületi igazgatóságok helyett ügyvezetőségeket állítanak fel és az igazgatóságoknál levő tisztviselőket ezekhez helyezik át. Az áthelyezések meglehetősen elkeseredést keltettek a tisztviselők között, akik nehezen tudnak a mai viszonyok következtében lakásokat szerezni maguknak. Most még súlyosabb távirati rendelkezés érkezett. A vasuti vezérigazgatóság ugyanis elrendelte, hogy január elsejével az adminisztratív napidíjakat el kell bocsátani, ami egyedül a timisoarai vasut-igazgatóság területén 200—220 tisztviselő és alkalmazott elbocsátását jelenti. A távirati rendelkezlet megjegyzi, hogy bővebb végrehajtási utasítás érkezik, az érdekeltek most remegve várják a végrehajtási utasítást, amely oly sok embert tesz majd kenyértelessé.

Nagybeteg egy volt aradi színész.

A betegtüdejű Bányász Pista a halállal vívódik.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Az aradi színházbajáró közönség előtt jól ismert Bányász Pista mérnöknek készült s színész lett. Valami lebirhatatlan nosztalgia fűtötte ezt a nyurga, szőke fiút a színpad után, első alkalommal szüleitől Debrecenből Erdélybe jött és színész lett. Mérnökhallgatóból erdélyi magyar színész. Bányász Pista a legjobb erdélyi táncoskomikusok egyike. Intelligens ember, aki a léha operettfigurákból is olyan alakítást produkált, hogy a nevetés mellett is elgömbült az ember szája. Bányász Pista minden alakítása jó volt, úgy táncolt, mint ahogy keveseknek adatott meg s a megfizetett színházi robot felőrlöte.

Bányász Pista tüdejét áldozta fel az erdélyi magyar színház oltárán. Napról-napra fogott, arca halálsápadt lett s ez a sápadtság már akkor is kiütöközött, amikor színpadra jött kifestve. Melle zihált minden hangosabb szónál, minden táncfiguránál. A tavalyi szezonban már nem is igen táncolt, vigyázott magára, vigyázott rosszul működő, gyenge tüdejére. A tavalyi nyári szünetben halála is elterjedt Erdélyben. Megírták, hogy szüleinél, ahol gondosan ápolták, bekövetkezett a tragédia. Pár hét múlva megjött Bányász Pista és önmaga cáfolta meg a borzasztó hírt.

— Egyelőre nem igaz — mondta — de sajnos, nagyon rosszul állok...

Azután szerződés nélküli színész lett Bányász Pista, akkor meg a beteg tüdő mellett a gond is rága fiatal életét. Festegetett — mert kitűnő rajzoló is — majd elköltözött Erzsébetvárosra nővéréhez, aki ott egy bankigazgató felesége. Pár nappal ezelőtt jött a távirat a feleségéhez, amelyben tudatják, hogy súlyos tüdővérzést kapott Bányász Pista, azonnal utazzon oda. Bányász Pista napok óta állandóan vért hányt s az orvosi vélemény szerint a tragédia minden percben bekövetkezhet. Bányász Pista összesen 27 éves...

— Meggyilkoltak egy cseh képviselőt Pozsonyban. Pozsonyból jelentik: Ma reggel meggyilkolva találták Pozsonyban Zsalubin ismert képviselőt. A rendőrség a nyomozás során ma letartóztatta egyik barátját, aki letartóztatott jóbarát nem tud alibit igazolni.

APOLLO
ma, szombaton utóljára az
IGAZI FÉRFI
Életkép a „MA” asszonyáról 8 felvonásban
Főszerepben: **LIL DAGOVER.**
Vasárnap **NAGY MATINE.**

Városi Kávéház

új játéktérmei (kártya, dominó, billiárd)

december hó 31-én megnyílnak.

Feljárt a kávéházból.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri!

Karatsonyi Testvérek.

Tőzsdeközgyűlés Aradon.

Kavarodás a tőzsdebiróság ítéletei körül. — Később tárgyalják le a tőzsdei szokványokat.

(Arad, december 30.) Az aradi érték- és árutőzsde ma délután 5 órakor tartotta meg rendes közgyűlését a kereskedelmi és iparkamarában, élénk érdeklődés mellett. A beteg Adám György elnök helyett Goldschmiedt Sándor társelnök vezette le a közgyűlést, melyen megjelent Popoviciu Virgil timisoarai (temesvári) tőzsdekönyvtáros is.

Dr. Falus Lajos főtitkár és dr. Trailescu Ionel jogügyi titkár referálták az egyes ügyeket. Az 1926-os zárszámadásokat, valamint az 1928. évi költségvetést a közgyűlés elfogadta. A költségvetéshez dr. Rácz Sándor szólott hozzá, aki kiemelte az aradi tőzsde jelentőségét, amely már ismertté lett a külföldön is és kinőtt a vidéki keretek közül.

Ezután az évi jelentés került sorra. A jelentés, tekintettel arra, hogy a múlt évben is csupán a tőzsdebiróság működhetett, annak forgalmával foglalkozik csupán. A múlt évben 1495 keresetet adtak be a bírósághoz, úgy, hogy az ügyforgalom 112-vel növekedett. Ez ugyan kisebb, mint a tavalyi növekedés, de viszont az elmúlt évben az üzletkötések száma is csökkent és a válság jelei mutatkoznak egyebütt is. Így feltűnő, hogy a perek nagyrésze inkasszós-per. Az exportizék csökkentek, viszont a végrehajtások száma növekedett. Van egy kellemetlenség is, még pedig a tőzsdebiróság ítéletei ellen való felfolyamodásokkal. Ezeket eddig a timisoarai (temesvári) tábla intézte el, de újabban illetéktelennek nyilvánította magát egy 1881-es törvény értelmében erre és a felfolyamodásokat azzal küldte vissza, hogy azokat a semmitűzők elé kell terjeszteni. Az akták oda is kerültek, de közben a semmitűzők a timisoarai (temesvári) Lloyd-bíróság hasonló természetű ügyeit visszaküldte és felfolyamodások elintézésére a táblát szólította fel. A timisoarai (temesvári) tábla mindazonáltal nem hajlandó addig az aradi felfolyamodásokkal foglalkozni, míg a semmitűzők egy konkrét aradi ügyben nem dönt ilyenképen. Ez a döntés eddig azért nem történt meg, mert nem fizették be az idézési díjakat. Most már ez is megtörtént, úgy, hogy rövidesen ez a kellemetlenség is elintéződik.

Ezt követte a legfontosabb pont: az áru és értéktőzsde új szokványainak előterjesztése. Az igazgatóság ennek előkészítésére hónapokkal ezelőtt egy öttagú bizottságot küldött ki, amely alapul véve a külföldi tőzsdék szokványait, most elkészült munkájával. Tekintettel arra, hogy az új szokványoknak csak egyes részeit olvasták fel, az azonnali és prompt szállítási értelmezése körül nagy vita támadt. Deutsch Andor kifejtette, hogy a szokványoknak nyugalmat kell előidézniük, nem pedig vihart támasztaniok s ép ezért azt ajánlja, hogy érdekkörzetenként tárgyalják le újból a dolgot. Dr. Molnár Oszkár, Pór Ödön, Jellinek József, Bán Vilmos, dr. Rácz Sándor, Holländer Emil, Popoviciu Virgil, Flamm Miksa s mások hozzászólásai után a közgyűlés úgy határozott, hogy a szokványokat megküldi tanulmányozás végett az egyes szakmák vezetőinek, akik aztán 30 nap múlva megteszik észrevételeiket. Ezzel a közgyűlés véget is ért.

Anyagi összeomlás fenyegeti a cluji Operát.

A határszéli szintársulat megszüntetését kéri az illetékesek.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Banescu egyetemi tanár, a cluji állami színházak igazgatója ma kijelentette a sajtó tudósítói előtt, hogy az Opera és a Nemzeti színház idei deficitje öt milliót tesz ki. Véleménye szerint, ha a kormány nem ad újabb tíz milliót, akkor az összeomlás elkerül-

hetetlen. A nyugati szintársulat, amely állandóan a határmenti városokat járta, rendkívül sok költséget emésztett fel és főleg ez idézte elő a deficitet. Banescu végül kijelentette, hogy most a határmenti szintársulat megszüntetését fogja kérni a kormánytól.

Különös „csempész“-affér a curtici-i határvámon

Husonnégy óra fogadó a használt bálruhák miatt. — Büntetésből elhelyenték a tulbuzgó vámhivatalnokot.

(Arad, December 30.) Érdekes csempészési históriát könyveltek el a napokban a curtici vámhivatalnál. Két nappal karácsony előtt történt, hogy a Budapest felől berobogó gyorsvonat egyik elsőosztályú fülkéjében egy feltűnően elegáns hölgy bőröndjében nagyobb mennyiségű és értékű selymet talált a vizsgáló vámtisztviselő. Ez a felfedezés azonban egyáltalán nem látszott hatással lenni az elegáns hölgyre, aki a vámtisztviselő meglepett kérdésére, hogy a selymet nyilván csempészési szándékkal hozta be az országba, unótan csak annyit válaszolt, illetve kérdezett: — Mondja csak, kedves hivatalnok ur, nem érkezett meg a férjem?

— Mondja csak, kedves hivatalnok ur, nem érkezett meg a férjem?

A vámtisztviselő előtt azonban sokkal fontosabb volt ebben a pillanatban a pompás „fogás“, semminthogy nagyon figyelt volna a kérdésre, de miután önagysága minden további kérdezősködésre is csak ezt a fenti feleletet adta, mit volt mit tenni, odakiabálta a vámőrséget, a hölgyet csomagjaival együtt leszállította a vonatról és az irodába kísértette be, ahol nyomban hozzálátott a jegyzőkönyv megszerkesztéséhez. Mint utóbb kiderült, az illető hölgy csak azért nem tett kifogást ez ellen az eljárás ellen, mert azt hitte, hogy ez a formalitás is hozzátartozik az „ügy“ elintézéséhez. Csak akkor kezdett el türelmetlenkedni, amikor látta, hogy a szituáció bizony nem a legkellemesebb, mert bizony a selyem-árut elkobozták tőle, őt pedig egy fütetlen szobába bezárták. Ekkor dörömbölni kezdett az ablakon s amikor végre valaki megjelent, a leghatározottabb hangon kikérte magának ezt a bánásmódot és súlyos retorziót helyezett kilátásba az illető vámtisztviselővel szemben, elmondván, hogy ő egy magasabb rangú vámfőtisztviselőnek a felesége, aki szülei látogatása céljából tartózkodott legutóbb Magyarországon, ahonnan természetesen elhozta régi bálruháinak selyemkelméit. Ez a határozott kijelentés némi hatással járt ugyan, mert az időközben előkerült szigorú vámtisztviselő utána nézett a dolognak és az utleveléből megállapította, hogy az önagysága által bemondott név birtokosa valóban egy magasabb-rangú vámtisztviselő, de mert — a névhasználatosság felhasználásával — csak egy ravasz trükknek vélte ezt a hivatkozást a hölgy részéről, kiadta az utasítást, hogy önagyságát az eddiginél is szigorúbban őrizze.

Igy mulott el teljes 24 óra és az illető hölgy hiába dörömbölt, hiába könyörgött, senki nem volt hajlandó meghallgatni, helyesebben eltekinteni attól a hatalmas summától, a mit a csempészés miatt a lefoglalt selyem után kirótt bírság jutaléka tett ki. Csak másnap este derült ki, hogy a hölgy bizony igazat mondott. Ugyanis tévedésből rossz dátumot

között Bucurestiben lakó férjével s teljes egy nappal hamarabb érkezett a határra, mint előre jelezte. A megváltoztatott utirend körül keletkezett félreértésekért a férj természetesen nem volt hajlandó megbocsájtani az illető tulbuzgó vámtisztviselőnek, aki történetesen az elhasznált bálruhái maradványait is új selyemkelmének nézte és haragosan távozott el feleségével Curticiról. Mára aztán különös fínáléja következett a „csempészési“ ügynek: egy leérkezett rendelettel a tulszigorú fiatal vámtisztviselőt pont az ország másik részébe helyezték át, hivatali hatáskörének áthágása címén.

Szaporítják

az adókerületeket Aradon.

Panaszok az adóbehajtó-közegek intelligenciája dolgában.

(Arad, dec. 31.) Az Aradi Közlöny már több ízben szóváltette, hogy az aradi városi pénzügyi szolgálat végrehajtóinak és agentjeinek nagyrésze oly alacsony intelligenciájú, hogy szinte magától értetődő, ha nem tudnak kellő modorban tárgyalni a felekkel. Ezt a szomorú tényt ma délben maga a pénzügyi szolgálat főnöke szögezte le, aki lakonikus rövidséggel „az analfabéták menedékhelyének“ deklarálta a pénzügyi hivatalt, ami annál is szomorúbb, mert épen ebben a fontos hivatalban kellene lennie a legnagyobb tudással rendelkező személyzetnek.

A permanens bizottság mai ülésén történt ugyanis, hogy Berzován János, a pénzügyi szolgálat főnöke azt az előterjesztést tette, hogy január 1-től kezdve az eddigi két adókerület helyett négyet állítsanak fel, hogy a munka könnyebben haladhasson. Angel István dr. polgármester ekkor felvetette a kérdést, nem kell-e ebben az esetben nagyobb személyzet? A válasz erre a kérdésre az volt, hogy ha az ugynevezett agenteket irodalmunkára lehetne használni, akkor nem kellene, de ma, amikor az agentek nagyrésze valósággal analfabéta, feltétlenül szaporítani kell a személyzetet.

Berzován János ugyanekkor elmondotta, hogy az utóbbi időben azt, akit más szolgálatnál nem tudtak használni, egyszerűen a pénzügyi hivatalhoz tették át, amely így valószínűleg menedékhely lett az analfabétáknak. Angel dr. polgármester erre viszont leszögezte, hogy azt, aki nem felel meg hivatalának, azonnal elbocsátják és helyette más, megfelelőbb tisztviselőt vesznek fel. Kilátásba helyezte, hogy január 1-e után végigmegy az aradi városháza hivatalain és kiostálja azokat, a kik nem felelnek meg. Kisszámú, de jól fizetett tisztviselőkat akar. Berzován kijelentette, hogy ezért a kis fizetésért nem kap iskolázott tisztviselőket. A permanens bizottság hosszabb vita után úgy döntött, hogy január elcélján határoz véglegesen az adókerületek szaporításának ügyében.

Ha Szilveszterkor jól akar mulatni, úgy nézze meg az

Erzsébet Moziban

szilveszteréjeli CSODADOKTOR kacagató vigiáték-műsorát Rátkai Mártonnal, élő malac-sorsolással egybekötve.

Kezdeté 11 órakor. — Rendes olosó helyárok. — Kibővített zenekar.

H I R E K.

Csizmás nők a korzón.

Ma délelőtt is úgy esett a hó, mint tegnap és ahogyan fog esni előreláthatóan holnap, meg holnapután és ez a hallatlan, hulló, fehér egyformaság jobban szűrkiti az embert, mint a nyírt homok. Nem is lehet sehova nézni, csak vállbahuzott fejjel előre és sietni... sietni, hogy gyorsan valami fedél alá kerüljön az ember. Most már nem fontos a páróm, a nők pedig gyapjuhársmát viselnek és hócipőben kacsáznak a tócsában, nem csábit mosoly, mert pirosak az orrok és nagy a színelőzés, semmi sem vonz, csak gyorsunk előre, de gyorsan: kerget a hó.

De azért ma délelőtt mégis történt valami olvas, ami egy pillanatra megállásra készítette a jámbor rohanót. Sietek és hogy meg ne lökjem az előttem haladót, már másodpercre kénytelen vagyok szemfüggőre venni. Női szilskín bunda imboldyog előttem. Gusztusos ajak. Onkéntelenül nézem, hiszen fölöttük ez a kellemes vonalású gömbölyűség és megállók. Meg kellett állni, mert a hölgyön nem gyapjuhársmája és hócipő volt, hanem — csizma. Komoly, térdig érő csizma. Lakk. Remek a csizmadolgozatnak.

— Kipp-kopp, kipp-kopp — csattogtak a hó. Ébe a kerses sarkok, a csöppnyi láb és meg kell vallani, tulajdonosnője nem csekély öntudattal nézette meg párszor magát, uov félszemmel a kirakatokban, ahogy elhaladt mellettük.

Elébe kerültem, de kiderült, hogy sosem láttam ezt az arcot.

— Biztosan valami vidéki — gondoltam meggyugodva és mentem tovább.

Alig haladok azonban pár lépést, egy ismerős Szanna bundácska izeg-mozog előttem. És szintén csizma van a lábán. Pallay Manyi volt. No ezt már nem állhattam meg szó nélkül.

— Na miért? — büszkélkedett a fekete naiva — nem szép? És ha tudni akarja, a Fekete Irénnek is van.

Fekete Irént még nem láttam csizmában, azonban az egész csizmaredivivusra, ami ropant érdekes és némiképp az orosz teleket juttatja az ember eszébe, egyetlen egy megjegyzést teszek. Azt hiszem: mindenki osztani fogja. Kérem szépen a csizma, legyen az lakk, szarvasbőr, vagy szatytyán — hogy suszternyeiven fejezzem ki magam — vastag lábat csinál.

Szép a régi idők lábakkal való felelevenítése, van bizonyos romantikája is a dolognak és eszünkbe jut a múlt század. Kedves, erkölcsi szempontból elsőrangú, fénylik is, ha lakk, de divat, az sose lesz bejőle. És ha megkevesbedik ez a szibériai hó, eltűnik ismét a női csizma évtizedekre a semmiségbe, a multba, ahonnan most feltámadt hirtelen... Talán kár is érte:... ki tudná megmondani?...
Fóthy Ernő.

KÉRJÜK A T. HIRDETŐ KÖZÖNSÉGÉT, HOGY AZ UJÉVI LAP RÉSZÉRE HIRDETÉSEIT LEGKÉSŐBB MA DÉLIG JUTTASSA EL A KIADÓHIVATALBA.

— Szilveszteri és ujévi istentiszteletek Aradon. Az aradi egyházak szilveszteri és ujévi istentiszteleteinek sorrendje a következő: a minoritáknál: szombaton este 6 órakor: hálaadó istentisztelet, szentbeszédet tart dr. Lakatos Ottó plébános. Vasárnap reggel 6 órakor: szentmise, 7 órakor plébániai szentmise, szentbeszédet tart Harsányi Vince házfőnök. 8 órakor és 9 órakor: csendes szentmise. Délelőtt 10 órakor: ünnepi ájtatosság és szentbeszéd, tartja: Novák Rezső. — A reformátusoknál: szombaton délután 3 órakor: évzáró istentisztelet, Patay Lajos segédlelkész prédikál. Vasárnap délelőtt 10 órakor: istentisztelet és prédikáció, tartja Csécsy Imre lelkész. Ugyanekkor Gáiban Patay Lajos segédlelkész tart istentiszteletet és prédikációt. — Az ágostai hitv. evangélikusoknál: szombaton délután 5 órakor: istentisztelet és prédikáció, tartja Frint Lajos püspök, vasárnap délelőtt 10 órakor: istentisztelet és szentbeszéd, tartja Dénes Béla segéd-

lelkész. — A görög keleti román egyházban: vasárnap reggel 6 órakor: litániás mise. Fél 10 órakor nagymise, szentbeszédet mond: Turic Caius, utána uévi Te Deum. — A gör. katolikus egyházban: szombaton délután 4 órakor: ünnepi vecsernye, tartja Pópa József esperes. Vasárnap reggel 6 órakor: istentisztelet, 10 órakor: ünnepi nagymise, szentbeszédet mond: Pópa József esperes. Utána jelentés a múlt évi egyházi életről. Január 4-én házszentelés a külvárosokban, 5-én a belvárosban. Vizkeresztkor reggel 6 órakor: istentisztelet, 10 órakor: ünnepi nagymise és vizszentelés. Délután 4 órakor: ünnepi vecsernye. 7-én, Szent Jánoskor: 10 órakor nagymise.

— Uj lelkészek a csanádi egyházmegyében. Ammun Leót, Burián Gyulát, Chambre Józsefet, Kinczér Istvánt, Meixenberger Istvánt, Schill Istvánt, Váczi Pált, a temesvári teológia negyedéves teológusait Pacha Agost püspök a jövő év tavaszán lelkészekké szenteli. Március 2-án szubdiakónussá, március 24-én diakónussá, utána pedig rövidesen lelkészekké szentelik őket, úgy, hogy husvétkor már misét tarthatnak.

— Szilveszter-éjszakán nincs záróra. Az aradi rendőrprefektúra közli, hogy a szombati Szilveszter-éjszakára minden nyilvános helyiség, kávéház, vendéglő, bár, stb. záróráját felsőbb rendeltre felfüggesztették. Azonban a helyiségek tulajdonosainak egyénekenként kell kérniük, illetve bejelenteniük a tulajdonukban lévő helyiség zárórájának meghosszabbítását. Akik ezt előre nem jelentik be, azok részére a rendes záróra marad érvényben.

Leányka télkabátok nagy választékban a „VICTORIA” női confection divatházban Arad, Daciával szemben.

— A hivatalos lap három kiadása. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyi és belügyminiszter előterjesztésére a kormány a legutóbbi minisztertanácson elhatározta, hogy a Monitorul Oficialt január elsejétől három részre osztják és pedig hivatalos kiadványok, magánközlemények és a parlamenti tudósítások közlésének részére. A Monitorul Oficial ilyenformán január 1-től esetenként három kiadásban jelenik meg és az év végén közös kimutatást közölnek az év folyamán a különböző kiadásokban megjelent közleményekről.

— Lakásbetörés Aradon. Moga Istvánné aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásába betörték és onnan 4000 lej értékű ruhaneműt loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Elfogott kóbor nők. A rendőrség az éjszaka folyamán letartóztatta Lek Anna és Eszényi Julia foglalkozás nélküli nőket, akikről megállapították, hogy tiltott prostitúciót üznek. Megindult ellenük az eljárás.

Schweizi fehérnemű csipkék KELL és KRAUSZ-nál, Arad.

— Halál az országuton. Ghioroc község határában, az országuton, a csendőrség holtan találta Bradean György 19 éves újanát legényt. Az orvosi megállapítás szerint a halált nagyobb mennyiségű szesz élvezése következtében történt szeszmérgezés okozta. Az ügyészség megadta az eltemetési engedélyt.

— Öngyilkosság a nyomor miatt. Jelentették az ügyészségen, hogy Ruján János 53 éves buteni-i lakos öngyilkossági szándékból az elmúlt éjszaka felakasztotta magát és meghalt. Tettét nagy nyomora miatt követte el. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Elfogtak egy bujdosó aradi asszonyt. Az aradi államrendőrség egy régebbi bűncselekmény miatt hetek óta körözi Oprea Pálné aradi asszonyt. Tegnep este végre sikerült az állomás közelében lévő Hirschfeld-féle korcsmában ráakadni. Vele együtt előállították a rendőrségen Dohot Istvánt, akiről kiderült, hogy segítségére volt az asszonynak, hogy a rendőrség elől bujkáljon.

— Az újságolvasás iskolai tantá — Dániában. Kopenhágából jelentik: Az tk itteni gimnáziumban az újságolvasást, mi rendes tantárgyat vezették be, heti négy ra. amikor is a fontosabb cikkeket a diákmeztársagyaljak tanáraikkal. Az állami iskolán ezzel egyidejűleg az intelligencia-vizsgatételét is kötelezővé teszik.

— A Kludsky-cirkusz szerelemrámája. A Kludsky-cirkuszban, amely néhány hét előtt Aradon volt és jelenleg Olaszországban tart előadásokat, véres szerelmi dráma játszódott le. Arabella műlovarnő és Abdul Fa fakir, régi szerelmi viszonyát megzavarta a körülmény, hogy a szép lovarnő az ubi időben Simson atlétára is szívesen kacgató és többször meg is csalta vele a fak A fakir gyakran civakodott az atlétával Arabellának is megtiltotta, hogy találkozzon Simsonnal, de hiába. Egyik este, amikor Pádus lakossága már a cirkuszba tódult, Ah Ferdin berohant Simson öltözőjébe és törté melébe dofte. Simsonnak még volt anyyereje, hogy a fakirt úgy szorítsa a mellére, hogy annak négy bordája összetört, aztán eett és meghalt. Simson jelenleg kórházban cszik, ahonnan gyilkosság miatt a bíróság ekerül.

Nagy Szilveszteri Kabaré

a Vadászkiirt-étteremben

Szenzációs 3 óras kaogtató sláger műs:

1. Lipi Lupi. Kövály Gyula bohózata.
2. Krausz ur mulat. Szőke szakál bohózata.
3. Mal gyerekek. Harmath Imre bohózata.
4. Grünsaffné válik. Szőke szakál bohózata.

Fel lépnek: Tarnay Teri, Réthy Irén, Sur Ica, Maci Dresser, Nagy Margit, Berli László, Szabó Gyula, Rudas Bandi. Szabad bemenet. Első előadás 10 órak. Második előadás fél 1 órakor. Asztalok lefoglalhatók. Malacsorsók.

— Szilveszterkor mindenki filmezhet Aron. Hiába na: mégis akad olykor valami, ami bizonyos izgalmat tud előidézni ebben a mostani talános fásultságban. Bizonyos, hogy az idén még az év utolsó napján sem emelkednének valamit magasra a kedélyhullámok, noha ettől a kesee évtől való bucsuzkodás alkalmatos energiátörnek tetszik erre, de viszont gondoskodás törték róla, hogy kedve legyen, akinek csak pár leje is van évbucsuztatásra, bemenni valamelyik loká. Az aradi „Mars” filmvállalat felvételt készít a szilveszterező közönségről szombat éjjel, Tíz órak a Fehér Keresztben fogják kurblizni a felvét gépet, fél 12-kor a Központban, ahol az Asta kulturgylet tartja ünnepélyét, fél 1-kor pedig a D. ciában kerülnek filmre a kávéház vendégei. Itt aztán mégis csak rendkívüli vonzerő, mert hisze mindenki szerepelhet ezen a filmen és talán fel marad az utókor számára is, ami szintén valami. Ji Szilveszter lesz az idén: mindenki filmezhe szombat este.

— Felhívás az állomasi nyugdíjasokhoz. Az aradi nyugdíjgyvesület vezetősége felhívja az állomason fizetett nyugdíjasokat, hogy legkésőbb december 31-én délután 5 óráig vegyék fel nyugdíjukat, miután a bönokat ezután Bucurestibe küldik vissza és az újabb kiutalásra esetleg hónapokig várakozhatnak.

— RÁDIO-MŰSOR. Szombat, december 31. Wien — Grác. 19.30. Táncczene. — Berlin. 20.30. Operetthangverseny. — Boroszló. 20.45. Szilveszteri ünnepély. — Frankfurt a. M. 20.15. Hangverseny. — Leipzig. 23. Szimfonikus hangverseny. — Milano. 20.05. Zenekari hangverseny. — München. 22. Házizenekari hangverseny. — Nápoly. 17.19. Hangverseny. — Prága. 23.55. Harangjáték. — Pozsony. 18. Gramofonzene. — Róma. 17. Táncczene. — Stuttgart. 20.15. Szilveszter ünnepély. — Zágráb. 21.30. Szilveszteri kabaré. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 18. Szilveszteri énekek. 19. Operaelőadás. 22.45. Szilveszterest.

Szerencsét hozó szép griliásmalacok AMITIE rendszerrel Mihályi cukrászdában, drbjá már 15 lejért kaphatók

Izgalmas gyermekszöktetés Budapesten.

A rendőrség körülvette a bolgár követséget, ahová a gyermeket elrejtették.

Budapestről jelentik: Beszámoltunk arról, hogy Licseff, volt bolgár konzul megszöktette válófélben levő feleségétől két gyermekét. A volt konzul a gyermekekkel együtt a bolgár követségre ment, ahol Csomakov budapesti bolgár ügyvivő oltalma alá fogadta. Az anya fejjelentésére az árvaszék az ügyészségnél interveniált és a rendőrség körülfogta a bolgár követséget, nehogy Licseff megszökhesse onnan a gyermekekkel. Licseff felesége, a gyermekek keresztanyja, Szilárd Jánosné oradeai földbirtokosnővel együtt a követség közelében az Andrássy-ut 6-os számú ház kapujában várta, hátha kieserzik a gyermekeket. A rendőrök még a követség Révai-uccai frontján is

cirkálnak, ahol ugyan nincs kapu, de arra számítanak, hátha kötélen eresztik le a gyermekeket. Licseffné egyébként táviratilag jelentést tett az esetről a bolgár kormánynak és Boris bolgár királynak, kérve, utasítsák a követet, adja ki a gyermekeit. A rendőrök addig is — miután a követségre behatolni nem szabad — ott cirkálnak a bolgár követség körül és onnan senki sem távozhathat a rendőrök tudta nélkül. Budapest előkelő közönség érdeklődéssel várja a nem mindennapi gyermekszöktetési ügy fejleményeit.

Olasó üzleti könyvek, és dossziék
Sándor Ferenc papírüzletében Arad

Négyezer milliomos él Németországban.

Krupp Berta a német birodalom leggazdagabb polgára. — A „Berliner Lokalanzeiger”, és a „Berliner Tageblatt” kiadói a legtöbb adófizetők között.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) A német birodalomban az infláció a vagyonok egész sorát tette semmivé, ennek ellenére azonban az aranymárka-milliomosok száma Németországban még mindig mintegy 4000-re becsülhető. Berlinben 525, Hamburgban 155, Lipszében 98 és Frankfurtban 88 milliomos él. Ezek után következnek München 79, Köln 75, Düsseldorf 63, Drezda 51, végül Königsberg, Kiel, Lübeck, Münster és Karlsruhe egyenként 7—7 milliomossal.

A városok jóléte természetesen nem a milliomosok számától, hanem a polgárookra eső vagyonátlagtól függ. Ebben a tekintetben Wiesbaden a birodalom leggazdagabb városa, ahol minden egyes polgárra 70.070 márka értékű megadózott tőkevagyon esik. Wiesbaden megelőzi Berlint, ahol a vagyon átlag 68.497 és Hamburgot, ahol 68.395 márka. Ezután jönnek sorban München, Frankfurt, Düsseldorf és Lipsze. Berlinben a megadózott összvagyon értéke 12 és fél millió márka. Hamburgban, amely ebből a szempontból a második város, 3 milliárd, Frankfurtban pedig 2 milliárd márka.

Megemlítésre méltó, hogy a német birodalom leggazdagabb lakosa 1914 végéig Krupp Berta, a Krupp-művek tulajdonosa volt, kinek vagyonát az adóhivatal 187 millió márkára, évi jövedelmét pedig 17 millió márkára becsülte. Krupp Berta után következett Henckel-Donnersmark herceg 177 millió márka vagyonnal és 12 millió márka jövedelemmel. Hohentlohe-Oehringen herceg 151 millió, illetőleg 7 millió márkával, Goldschmidt-Rotschild Miksa báró 107 millió, illetőleg 4 millió márkával, majd Pless hercege és így tovább.

A világháború után néhány évig Thyssen Frigyes, ruhrvidéki nagyiparos volt Németország leggazdagabb embere 200 millió márka vagyonnal. Ez a vagyon azonban örökösai között szétoszlott és ma újból Krupp Berta a birodalom leggazdagabb polgára. A háború előtti német nagy vagyonok ma is a régi birtokosok kezeiben, illetőleg a törvényes örökösök birtokában vannak. Az infláció a nagy vagyonok közül csak néhányat semmisített meg. Így semmivé vált a legendás Stinnes öröksége és tetemes veszteségeket szenvedtek Rothschild Matild báróné és Goldschmidt-Rotschild Miksa báró.

Igen sok milliomot lehet találni a politikai életben. A legtöbb milliomos a német nemzeti pártban helyezkedett el. A párt 200 biro-

dalomgyűlési képviselője közül 80 nagybirtokos és nagyiparos. A leggazdagabbak a következők: Hugenberg Alfréd, a Krupp-művek volt vezérigazgatója, a Scherl-Verlag („Berliner Lokalanzeiger”, „Der Tag”, „Berliner Nachtausgabe”, „Der Montag”, „Die Woche”, „Sport im Bild”, „Die Gartenlaube”, „Scherls Magazin”, stb. stb.), az ALA Anzeigen A.-G., valamint az UFA-filmtröszt tulajdonosa, aki után Bismarck Ottó herceg, a vaskancellár unokája, Eulenburg gróf, Leopold Bernát bányatulajdonos, Keudell belügyminiszter és Wallraf, a birodalomgyűlés volt elnöke következnek.

Több milliomos ül a szociáldemokrata képviselők soraiban is. Ezek közül Rosenfeld és Heimann a leggazdagabbak. A demokratáknál szintén találunk egy csomó milliomos képviselőt. Ezek közül a legismertebbek Dernburg volt belügyminiszter, Bernstorff gróf volt nagykövet, Richthofen báró volt államtitkár és Hummel volt bajor miniszterelnök. Még a kommunisták között is találunk milliomosokat, így Herzfeld József képviselő vagyonát, aki hosszú ideig Amerikában ügyvédeskedett, több millió márkára becsülik.

Berlin legnagyobb adófizetői valamikor Friedländer-Fuld Frigyes bankár és Arnold nagykereskedő voltak. Ma a legnagyobb adófizető Berlinben Lachmann-Mosse, aki Mosse Rudolfnak örökbefogadott és fiusított leányát vette feleségül. Lachmann-Mosse tulajdonosa a Mosse-Verlagnak, a „Berliner Tageblatt”, „Berliner Volkszeitung”, „Berliner Morgenzeitung” és azonkívül sok hetilapnak. A német nép jövedelmét, amely a háborúig körülbelül évi 42.5 milliárd márkát tett ki, ma évi 50 milliárdra becsülik. Érdekes, hogy a legnagyobb kapitalisták nem zsidók, a Rothschild- és a Speyer-családok csak az ötödik, illetőleg hatodik helyen állanak. A legnagyobb vagyon urai a földbirtokosok és a nagyiparosok.

Veér Imre agitál a börtönből.

Leveleket csempészett ki, amelyben kísérletet tesz a köztársasági párt feltámasztására.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Veér Imre, a köztársasági párt ismert vezére, aki csak nemrég tért vissza Magyarországra az emigrációból és önként jelentkezett a távollétében kimondott kétévi államfogházrói szülő büntetésének kitöltésére, ma ismét az érdeklődés középpontjában áll. Veér Imre arra beszélt rá az egyik fogházórt, hogy titokban csempésszen ki a részére néhány levelet. A levelekben Veér újra összeköttetéseket próbál szerezni a megszüntetett köztársasági párt feltámasztására.

A fogházór színlag belement az alkuba, azonban a leveleket a gondnoknak adta át, aki megdöbbenve konstataálta, hogy Veér, aki töredeimes megbánást színlalt, amikor hazajött, újból olyan dolgokat követett el, amelyek alkalmasok újabb eljárás megindítására.

Véleményem szerint

a francia hadsereg nagyvezérkara szörnyen unatkozhatik ebben a cintányéros, cudar világban, ahol ügyük helyett a jazz-band bőmből, a gépfegyverek kattogását a parlament képviselők karatyolása helyettesíti. A cifraruhás generálisok a marnei csatáról álmodnak és mély meggyőződéssel utálják Locarnot. Unalmukban azután katonáikat játszanak a tábornok urak és ráérő idejükben azon törik a fejüket, hogyan lehetne a jámbor francia pórtartalékosokból marcona hősokeket faragni. És mert sokan vannak és sokáig gondolkoztak rajta, rá is jöttek, hogy a francia hadsereg harciasságának csökkenését, valamint a hadi-ak tekintélyének leromlását az a divat okozza, amely a férfit, a katonát megfosztja fűdizétől — a bajusztól. Nemcsak a tiszték, hanem a legénység is simára borotváltatja az arcát és ez bizonyos elpuhult, lateiner-külsőt kölcsönöz a leggaszkonyibb parasztleánynek ad a leggaszkonyibb parasztleánynek is.

— Hígyjék el uraim — pattogta a szavakat a marsall — a bajusztalan katona olyan, mint egy bakfis, vagy egy vénasszony, aki puderezi az arcát. Az ilyen katonától még a kisgyerekek sem félnek és fellépésének nincs semmi súlya, tekintélye. Kérem az urakat, hassanak oda, hogy nemcsak a tiszték, hanem a legénység is hamarosan visszaszerezze férfiú dízét és a legközelebbi inspicirungon már kemény, marcona harcosokkal ne pedig etonfrizurás kisasszonyokkal kerüljek szembe.

A legfelsőbb tábornoki szó elhangzott és megszázszorozódott az alantasabb tiszték ajkán. Rangról-rangra szállt lefelé a parancs egyre keményebben és gorombább szavakkal, amíg végre az őrmesterhez került, aki félméteres bajusztát megcsavarva, odaült a szőzad elé:

— Bundások! — harsogta az őrmesteri torok. — A legfelsőbb hadvezetőség azt tapasztalta, hogy a rosszabb leette az orrotok alól a hajuszt. Már pedig azt nem akarom, hogy a nyál az orrotokból a szátokba csorogjon, de meg azt sem szeretném, ha a pófátokat az ángyom sima térdével téveszteném össze. Ezért hát kiadom a parancsot: holnap reggel a kirukkolás előtt minden baka bajuszzal fog jelentkezni nálam! Akinek reggelre nem lesz bajusza, annak — őt rossz!

Azt nem tudom, hogy a francia prófut-évkö howan teljesítették ezt a parancsot, annyi azonban bizonyos, hogy nemsokára kincstári szörpamacsok nőnek majd a katonák szája partján. Na, lesz nagy ijedelem a francia szakácsnők és szobalányok között! A Jean-ok, Pierre-ek, Paul-ok ménkü nagy bajusszal feszengenek majd a cseléd-korzón és ijesztgetik a dadákat és gyerekeket. A gyerekarcu hadnagy ur is olyan torzonbörz és marcona lesz, mint az öreg Dumas három testőre, a cvikkeres könyvelő a tartalékból pedig vérszomjában az összes gépirókiaszsonyokat felnyársalja a bajuszával. Rettegni fog a nép az előírásosan maszkirozott francia katonától és egyszerűben visszatér a hadsereg tekintélye, amelyet a borbély oly gonoszul megnyirbált.

De vajjon az ellenség is megijede a bretagnei legények kackiás bajusztát? A mesziről küldött gránát, srappell, golyó, mérgegúz ellen is jó lesz-e munusnak ez a harcias szörzszlő, amelyet olyan szomoruan fog lengetni a szél a hősi halottak arcán? ... Véleményem szerint — aligha. (g. s.)

U R A N I A B A N

5, 7 és 9 ó r a k o r.

Még csak ma vetítik

Olaszország legszebb
korzikai vidékén lejátsszódó

Elvarázsolt sziget

látványos filmjátékot.

5 és 10 lejes helyárrakkal vasárnap
d. e. fél 12 órakor

Nagy Matiné

páholy ülés 15.— lej.

MA, SZOMBATON ESTE 1/12 ÓRAKOR

NÁSZÉJSZAKÁ

LILY DAMITA,
HARRY LIEDTKE,
VEREBES ERNŐ

AZ APOLLOBAN.

EJFELKOR MALAC és PEZSGÓ SORSOLÁS

CSAK FELNÖTTEKNEK

Rendes helyárrak.

Erzsébet moziban

vasárnap d. e. fél 12 órakor

Nagy matinészenzációs műsorral,
5 és 10 lejes helyárrakkal.

- Pataky képkiallítása a Kulturpalotában.
- Sorozatos és egyes művek (karácsonyról visszamaradva) 25%-al olcsóbban Kerpelnél.
- H. Sziklay Gizi Str. Cercetasilor (Szt. Pál-uccai) tánciskolájában január hó 2-án kezdők részére új tánckolon kezdődik.
- Beregi László és társulatának Szilveszter-estje a Vadászkiert étteremben. Szabad bemenet.
- Fürstné január 14-én szenzációs táncműsört rendez, utána reggelig bál a Központi teremben.
- Ha jól akar mulatni, nézze meg a Szilveszteri kabarét a Vadászkiert étteremben. Szabad bemenet.
- ATE evezős-teaest január 14-én a Fehér Keresztben.
- Fürstné tánciskolájában vasárnap egy óráig gyatróló-est.
- Üzleti könyvek és számlatartók Kerpelnél.

Bajusz adja a tekintélyt.

A katonai fegyveremhez szükséges a bajusz. — Érdemes akció indult meg a francia hadseregben.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A háború alatt a franciák olyan sokt érintkeztek az angol és az amerikai hadsereggel, hogy több szokásukat eltanulták. Töbök között... az arcnak simára való borotválását is. Először a tisztiek vetették magukat aláennek a divatnak, majd az altisztek s végül a legénység is szégyennek kezdte tartani a bajusz viselését. Ez a bajusztalanság „felsőbb körökben” kellemetlen hatást keltett. — Nyíltan nem akartak vele szembeállni — elégre a francia katona francia polgár is és a francia polgárt nem lehet a szabadságában krdátozni — de azért módot találtak arra, hogy gátat vessenek a terjedésének.

Franchet D'Esperay marsall magához kérte a hadtestparancsnokokat s szigorúan a látkre kötötte, tegyenek meg mindent a bajuszviselet érdekében.

— Ne felejtsek el uraim — mondta nekik töbök közt — hogy a Grande Armee halhatatlanjai mind bajuszt viseltek. Emlékeztetem őket Ney tábornokra, aki oly fiatal volt, hogy még nem nőtt bajusza. A nagy császár me parancsolta, hogy fessenek bajuszt a ajkára, mert csak így lehet egy katonának, egy parancsnokló tábornoknak tekintélye. A bajuszfestést mások is követték, mert hiszen napoleon hadserege hemzsegett a fiatal legénykéktől. Mindebből az következik, konkludált a marsall, hogy a katonai tekintélyhez, a parona külsőhöz és az imponáláshoz feltétlenül szükséges a bajuszviselet.

A hadtestparancsnokokra mély hatást tettek ezek a kijelentések. Igen valószínű, hogy a francia hadseregben ismét lábra kap a bajuszviselet.

Mulatság.

Vasárnap megismétlik az Iparos Otthon szilveszteri műsorát. Mivel az Iparos Otthon nagyterme Szilveszterkor nem fogadhatja be a várható nagyszámu látogatót, a rendező bizottság úgy határozott, hogy a szilveszteri előadást vasárnap, újév estéjén megismétli. A szilveszteri műsor tehát erre való tekintettel jóval tartalmasabb lesz. A nagyszabásúnak ígérkező estélyen a következők szerepelnek: Czéh Margit, Ditrich Ilonka, Dupák Ilonka, Gadó Lujza, Gadó Mariska, Geppert Mancsi, Mihai Stefi és Surányi Kató, továbbá Buday Mihály, Bodnár József, Draskovits Kálmán, Deutsch Károly, Kobza Imre és Surányi Mihály. Az igazgatóság határozata szerint a szilveszteri estélyeken kizárólag tagok, illetve családtagjaik jelenhetnek meg.

Itéletidő dühöng világszerte.

Vonatok, állomások, falvak a hó alatt. — A hófúvás megszünteti a városközi forgalmat. — Orkán, áradás, fagyhullám...

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A világ minden részéből hatalmas hófúvásokat jelentenek, amelyek megakasztják a közlekedést. A bucuresti-i jelentések arról számolnak be, hogy az ország minden részében havazások és hófúvások vannak. Számos telefon- és táviróvonalat megromgálódott. A dunai vasúti vonalakat teljesen elborította a hó és ezért a forgalom szünetel.

A budapesti jelentések szerint egész Magyarországon akadályok gördülnek a vasúti forgalom elé a nagy hótömegekben. Több állomás teljességgel megközelíthetetlen és a hókotrók hiába küzdenek a torlaszok ellen, néhány perc múlva újabb hatalmas hótömeg fekszik a pályán. A nagy havazás Budapesten világitási zavarokat is okozott. A hidegről szóló jelentések a következők: Szombathely minusz 5, Sopron 6, Debrecen 4, Kecskemét 6, Eger 0. Szegedet teljesen elvágta a hó Budapesttől, miután a telefon- és táviróvonalak használhatatlanná váltak.

A londoni jelentések szerint a nagy hó eltorlaszolja az országutakat és elvágja a helyiségeket a világtól. Egyik-másik község 3-6 méteres hófalakkal van körülvéve. Több falut repülőgépekről élelmeznek. Számos vonat hó alatt áll. London és Páris között éltömöt-tak az összes telefonvonalak, ugyisintén Lon-

Amerika

megszigorítja a bevándorlást.

A lefolyt esztendőben 170.000 ember jutott be az Egyesült Államok területére csempész uton.

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjétől.) Az Északamerikai Egyesült Államok hatósági részére az alkohol- és bevándorlási törvények okozták a legtöbb kellemetlenséget. Amint az alkohol-csempészekkel nehéz megbirkózni, ép úgy a bevándorlók átcsempészését a határon sem lehet teljesen megakadályozni. A lefolyt esztendőben a canadai, valamint mexikói határokon és Florida partjain nem kevesebb, mint 19.000 embert fogtak el a határőrök, amikor ezek megkísérelték beutazási engedély nélkül az Egyesült Államokba bejutni. A hatóságok becslése szerint a lefolyt évben 170.000 ember jutott be csempész-uton az Egyesült Államok területére.

Az embercsempész útvonalok létező dolgozik Kanadában, Mexikóban és Kuba szigetén. Ezen kívül a kereskedelmi hajók legénységei, amelynek meg van engedve, hogy partra lépjen, szintén gyakran elmerül a nagy kikötő-városok emberfömegeiben és Amerikában marad. A kormány ezért most törvényjavaslatot terjesztett a kongresszus elé, amely az engedély nélküli bevándorlók számára nemcsak nyombani kiutasítást ír elő, hanem súlyos börtönbüntetéssel is sújtja azokat, akik engedély nélkül jönnek Amerikába. Mivel a lefolyt esztendőben 2300 ugynevezett lógós utast találtak a különböző hajókon, a törvényjavaslat intézkedik a személyn szállító hajók parancsnokainak a felelősségvonnásáról is, amennyiben hajókon olyan személyek vannak, akik nem rendelkeznek amerikai vízummal.

Az országban élő nem kívánatos idegenek deportálási rendelkezéseit is nagy mértékben megszigorítja a törvényjavaslat. A bevándorlási kvóta eddig nem vonatkozott a külföldi diákokra, akik amerikai egyetemeken tanultak, a jövőben azonban ezek is csak korlátolt tartózkodási engedélyt fognak kapni. Hasonló korlátozás alá fognak esni a zenészek is, kivéve a turnézó művészeket, nehogy a jövőben konkurenciát csináljanak az amerikai muzikusoknak. Ezzel szemben az új törvényjavaslat megkönnyíti azoknak a férfiaknak Amerikában való letelepedését, akik amerikai leányt vettek feleségül. Szintúgy minden külön engedély nélkül telepedhetnek le Amerikában amerikai állampolgársággal bírók nőien, illetőleg férjezetlen gyermekei. Tanult mezőgazdasági munkások és ipari szakmunkások, amennyiben munkáshiány áll fenn, az amerikai konzulátusoktól a vízumok kiadásánál előnyben részesítendők. Egy hivatalos ki-mutatás szerint amellyel a washingtoni kormány

don—Zürich és London—Basel között. A madeiral jelentések arról számolnak be, hogy Funchal városa teljesen víz alatt áll. A brüsszeli jelentések szerint Belgiumban és Hollandiában szintén nagy viharok vannak. Az Északi tengeren pedig valószínűleg orkán dühöng. Kopenhágából jelentik, hogy itt 17 fokot. Svédországban 22, Finnországban 23 fokot mutat a fagymérő nulla alatt. Bornholm szigetén háromnapos havazás után a hó két és fél méter magasán áll.

A Meteorologiai Intézet jelentése szerint legerősebb a fagy Németországban, míg a Földközi tenger vidéke és Észak-Skandinávia aránylag meleg légáramlást kap. Az időprog-nózis szerint hidegebb idő várható, a havazás szünetével.

Az éjszakai jelentések szerint Japánban is heves hóviharok dúlnak. A tengeren levő hajók mindennemén veszélyeket adnak le.

A késő éjszaka érkezett pozsonyi jelentések szerint a Dunán sűrű időközökben ekra-zittal robbantják a jeget, amiért a városnak teljesen háborus képe van. Az eredmény azonban kevés, mert a nagy tömegekben lezuduló jég nagyban veszélyezteti az uszályokat. Hamburg, Fritz, valamint a Nordstrand szigetek teljesen befagytak és egy szénszállító hajó amely meg akarta közelíteni, szintén befagyott.

banulatot csinál a kivándorlás megszigorítása mellett, a különböző börtönökben 45.000 külföldi fogoly van, 37.000 idegen sanylődik elmegyógy-intézetekben, 14.000 külföldi ápolat fekszik aillandóan a különböző kórházakban és végül a szegényházak és menhelyek 16.000 külföldit tartanak el.

Drákói szigor

az olaszországi házasságtörések ellen.

A házasságtörőket tízenöt évtől életfogytiglani börtönre ítéli Olaszországban. — Mussolini nem tűri tovább a család szentségének megsértését.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Olaszország diktátora felöltötte karácsonyra az erkölcsi purifikátor tógáját. Nemcsak elméletileg üzent hadat az erkölcstelenségnek, hanem egészen hivatalos formában kijelentette, hogy házasságok hűtlenségét mint közönséges büntényt fogja kezelni. Mussolini szerint a könnyű válás veszedelmet jelent a civilizációra. „Ebben Amerika a főbűnös. Különösen a jómóduak között valószínűleg divatba jött Angliában és Franciaországban is, hogy a szent házastársi kapcsolatot szétrombolják. Az olasz nép, mondta a diktátor, a legerkölcösebb a világon, de azért Olaszországban is terjed az erkölcstelenség. Ezért elhatároztam, hogy azoknak, akik a család szentségéhez mernek nyúlni, odakiáltom: én megtiltom! A házasságtörésnek az oka abban a vágyban, abban az erkölcstelenségben rejlik, hogy az emberek pillanatnyi hangulat alapján akarnak nemi kapcsolatokat kötni. A válást megkönnyítő törvények pedig egyenesen szentesítik azt a bűnt, mely a nemi életben kalandokat hajszol. Az én szememben ez közönséges házasságtörés. Képmutató az, aki ennek szebb nevet akar adni. Az állam védője a polgárok testi és lelki épségének, ezért az államnak a kötelessége, hogy a család felbomlását megakadályozza. Én a házastársak hűtlenségét mint büntényt bélyegezem meg s mint büntényt 15 évtől élethossziglani börtönnel fogom sújtani. Így fogok gátat vetni az erkölcstelenségnek. Legbensőbb érzelmeimben vagyok megsértve, mikor külföldi lapokban olvasom, hogy férj és feleség kölcsönösen hűtlenséggel vádolják egymást. Lehetetlen állapot, hogy az így megvádolt férfiakat és nőket, mint hősokeket ünneplik a társadalomban. Itáliában nem fogják ezentul a „hűtlenség” langyos kifejezését használni. Az olasz bíróságok ezt a büntényt igazi nevében, házasságtörésnek fogják nevezni és eszerint büntetik is.

Győző Alfréd visszatért a másvilágról.

Arad kedvenc színésze felépült súlyos betegségéből és hétfőn már eljátsza a Csuda Mihályt.
— Frédi álma, mely valóra fog válni.

(Arad, december 30.) Győző Alfréd szín-
művész úgy öt héttel ezelőtt, egy este a bal
hetesben szembetalálkozott a Csontos Gonosz-
szal. Kissé meglegyintette és karon ragadta
Ófelsége a színpad művészt és Győző Alfréd
egy darabig követte a ridegszavu férfit.
Mentek-mentek, már a Tornácnál voltak, mi-
kor Győző Alfréd szelíden kivonta magát az
ölelésből s azt mondta: Halt! Pardon, megbo-
csájtson, én nem követhetem Önt, nekem még
ott lent fontos dolgaim vannak. Sajnálom
uram, itt utaink egyelőre elválnak. Szólt és
csendesén visszaballagott hozzánk, belefektét
egy szép fehér ágyba, megremegtetett né-
hány száz szívet és ma aztán az érdeklődés
rádióján szerteszálhatott végre a hír: Győző
Alfréd már megtette az első sétát, Győző Al-
fréd meggyógyult, Győző Alfréd hétfőn este
ismét kiáll a rivalfénybe, újból elfoglalja
birodalmát közöttünk.

Győző Alfréd nem európai híres államiér-
fiu, akinek állapotáról kolumnákat adnak le a
külföldi távirati irodák, Győző Alfréd nem az
embereknek csodát adó feltaláló, akinek be-
tegsége korszakalkotó felfedezéseket veszé-
lyeztetne. Győző Alfréd csak a mi kedves,
drága mosolyu, vig derűjű Frédi bácsink, ó
pardon Frédink, aki életünknek nagyon-na-
gyon értékes vitrindarabja. És most, hogy
szertéropent az örömhír, elmentünk Győző
Alfrédhez, hogy van, mint van, mit érez? Már
szerepet tanult Győző, megfogott egy picur-
kát, halovány is, de kedélye vig s derűje
aranyos:

— Jaj, azt sem tudom, hol kezdjem, mert
nagyon sok a mondanivalóm. Hogy megkö-
szönjem mindenkinek a figyelmét, aki meglá-
togatott és szeretete minden jelével elhalmo-
zott. Ilyenkor tudja meg az ember, mennyien
szeretik és ki szereti igazán. Nem szeretném
azt mondani, hogy hasonló helyzetben majd
viszonzom, de mindenkinek nagyon köszö-
nöm — és boldog újévet kívánok...

— Hát bizony-bizony majdnem elballag-
tam a tulsó partra. Egy kicsit már odaát is
voltam. Nem mondom, nem lehet rossz ott a
világ, de mégis csak azt mondom, itt mintha
jobban tetszene az élet. Ezért aztán visszajöt-
tem. Na meg itt van a közönségem, hát azt
gondolod, hogy azt csak olyan könnyen itt
lehet hagyni. Álmomban azonban meglátogat-
tam az öreg Szent Pétert. Fölmendegélek a
tejuton. Végre célhoz érek. Elöttem az irdat-
lan kapu. Kopogok illendőséggel. Szent Péter
kidugja a fejét a szelelő lukon. Azt kérdi: Ki
van künn, hékás? Mondok neki: én vagyok
csak. Azt feleli: a Győző, a színész? Rává-
gok: Stimint! — és nagy fiunak éreztem ma-
gam. Megkérdeztem, honnan trafálta el? Le-
égetett: én mindenkit ismerek. Bebocsájtást
kértem. Azt mondta: azt kevésbé, mars visz-
sza, hisz neked dolgod van még ott lenni...
Rimáncodtam, csak egy színházat szeretnék
fenn megnézni. Ezt megengedte, én viszont
vigyáztam, nehogy beriglizze a kaput. Elmen-
tünk az Égbeli Nemzetibe, végre ott láttam
egy zsufolt házat. El is meséltem a Péternek,
hogy bizony nálunk nem igen akad zsufolt
ház, csak bizony osufolt. Erre aztán azt
mondta Szent Péter: Eredj vissza Győző
szógám, én majd mennybéli üzenetet küldök
az aradiaknak, meglásd hétfőn zsufolt háza

lesz a csuda Mihálynak, (azaz a Szendrey
Mihálynak). Eredj csak! — és én beütöttem
fejem a nachtkaszáliba...

— Most pedig várom Szent Péternek
mennybéli üzenetét az aradiakhoz... Vajjon
érdemes volt-e visszajönni... — szólt eltü-
nődve...

Én azt hiszem, Győző Alfréd, érdemes
volt... Hétfőn zsufolt ház lelkesedése köszöni
majd a legnemesebb művész visszatérését...
Salgó Pál.

Irodalom és művészet

* Az aradi városi színház heti műsora.
Szombaton este 8 órakor: Pompadour, operett.
(Kovács Kató felleptével, B. bérlet.) Este 11 óra-
kor: Nagy szilveszteri kabaré. (A cirkuszhercegnő
paródiája nagyszabású sorsjátékkal.) Vasárnap
délután 3 órakor: Csattan a csók, operett. Dél-
után 6 órakor: Broadway, dráma. Este 9 órakor:
Luxemburg grófia, operett. (Kovács Kató fellép-
tével, C. bérlet.)

* Ágoston Zsigmond kis komédiája a városi
színházban. Ágoston Zsigmond nevét ismeri Arad
város közönsége. Nemcsak azért, mert az anya-
könyvi hivatalnak volt a vezetője, hanem tréfás,
ötletes írásal révén is, amelyek műkedvelői előadá-
sokon és az aradi lapok hasábjain kerültek a nagy
nyilvánosság elé. Ágoston Zsigmond most egy
rendkívül érdekes és kacagtató komédiával kedves-
kedett a közönségnek, amelyet az aradi színház
szilveszteri kabaréján fognak előadni. A próbák-
ból ítélve, ez a kis komédia is meghódítja a kö-
zönséget, amely még sok értékes dolgot vár
Ágoston Zsigmondtól.

Ujévre Nagy Géza lépők meg hozzátartozóinkat, gyermekünk
vagy szűzét magunk fényképével. Ezen leg-
előzőbb és legkedvesebb ajándékunk
fényképész műtermében művészi kivitel-
ben készül, Arad, Bul. Reg. Maria 8. földsz.

* Pataky Sándor képképzőművész kiállítására
nyitott s azóta a közönség fokozott érdeklő-
dése kíséri. A témák változatossága, színei-
nek kellemes tónusa, a figurális képek helyes
szerkezete, a mozgások finomságai különle-
ges értéket képviselnek. Minden kép egyéni
impresszió kifejezése s szerves egészet képez
a táj a benne mozgó alakok, a szabadban dol-
gozó emberek miliójával. A kiállítás még né-
hány napig marad nyitva s előreláthatólag
nagy sikerrel fog zárulni a jövő héten.

* Az aradi színházi iroda hírel. Kovács
Kató, a színház illusztris vendégművésznője
szombat este 8 órakor folytatja vendégjátékát
a „Pompadour” című operettben. Ebben a hő-
dítő szerepben, amelyben szépség, elegancia,
énekművészet és színjátszó képesség domi-
nál, Kovács Katónak olyan sikere lesz, a
mely elhalványítja a nagy primadonnasikere-
ket. A többi szerepet Betegh Béby, Szentgyör-
gyi Mária, Galetta, Deésy és Kun játsszák. —
A Cirkuszhercegnő paródiája lesz a színház
szilveszteri előadásának fénypontja. A cím-
szerepet Kiss Mariska játssza, aki bizonyára
egyik legnagyobb sikerét fogja aratni. Kiss
Mariska, Erdély legkiválóbb komikája ragyo-
tatni fogja humorát és vinni fogja az előadást.
Partnere Erdélyi Kálmán, a szárazhumoru ko-
mikus. Betegh Béby a táncoskomikus, ifj.
Szendrey pedig a táncoszübrett szerepét ját-
ssza. Különböző attrakciók szórakoztatják a
közönséget és az újévi malac kisorsolása bi-
zonyára emelkedett hangulatban fog történni.
Az előadás este 11 órakor kezdődik. — Dik-
tátor és halál a címe annak a frappáns szatír-
nak, amelyet a szilveszteri műsor keretében
játsszanak a színházban. Szerzője Károly Sán-
dor, aradi hírlapíró. A kis darabban, amelyet
a kulturpalotai szerzői esten nagy sikerrel mu-
tattak be, Jávör Alfréd és Mészáros Béla ját-
sszák a két főszerepet. — Győző Alfréd fellép-
te. Hosszas betegség után hétfőn lép fel ismét
az aradi közönség kedvence, Győző Alfréd.
Tisztelői aggodó szeretettel lesték betegágya
mellől a híreket és most, hogy a népszerű mű-
vész felépült és ismét színpadra lép, bizonyvá-
ra meg fog telni a színház nézőtere. Hétfőn
játsszik Győző és eljátsza egyik legjobb szere-

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor

Lucy Dorain és Willy Fritsch-el
a főszerepben.

Herceg és kokottok.

Pazar kiállítású film.

Rendes olasz helyárad. Kibővített zenekar.

Szilveszter éjszaka: Csodadoktor.

pét a Csuda Mihály szerencsése címlü nagy-
szerü bohókás játékban.

— Vilmos excsászár színházat szervez.
Amszterdamból jelentik: Megbízható jelenté-
sek közlik, hogy Vilmos német excsászár szin-
házat szervez Doornban, ahol klasszikus elő-
adásokat fognak tartani. Először Reinhardtot
hívják meg Doornba vendégszereplésre.

* „Zenei Szemle” Járosy Dezső főszer-
kesztésében megjelenő folyóirat legújabb hár-
mas száma a következő tartalommal jelent
meg: Major Ervin: Beethoven-bemutató Po-
zsonyban 1822-ben. Hammerschlag János:
Schütz művészetének feltámadása. Papp Vik-
tor: Az Esterházy hercegek kismartoni zene-
kara. Fábian László: Strawinsky (befejező
közl.) Isov Kálmán: A pesti hangszerkészítő
céh megalakulása. Lajta László: Két régi lant
ról (befejező közl.) Sebestyén Sándor: A
sulytechnika a gordonkajátékban. Zenei élet:
Tóth Aladár: A Nemzeti Zenede zenetörténeti
hangversenye. Coeuroy André: Új szindarab
Berliczról. Operaház és hangversenyek (Tóth
Aladár, Péterfi István, Kelen Hugó, Fábian
László, Szélényi István, Telegdi Ernát,
Spitzer Pál, Árokháty Béla kritikái.)

Az elhunyt Sasonov emlékiratai leleplezik a cári udvat.

Amikor a cár legkedvesebb embere kegyvesztett
lett. — A cár a trónon állt s a cárné uralkodott

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójátó.) A
napokban — mint azt különben is megirtik —
meghalt Sergej Dimitrievics Sasonov, a cári kor-
mány háborus külügyminisztere. Ebből az ilka-
lomból érdekes visszaemlékezéseket közöl egy
nagy külföldi lap és megírja Sasonov bukásának
hiteles történetét, amely 1916-ban az egész vilá-
gon oly nagy feltűnést keltett, mert hiszen az
orosz külügyminiszter határtalan bizalomnak ör-
vendett Párisban és Londonban, azonfelül pedig
a cárnak is bizalmi embere volt.

Már akkoriban híre járt, hogy Sasonov tá-
volítása a cárné kívánságára történt, de az esmé-
nyeket maga Sasonov világítja meg emlékiratai-
ban. Ezekből kitűnik, hogy már a háboru első
hónapjaiban viszálykodás támadt az orosz br-
nary tagjai között. Goremkyn, a miniszterelő-
k nem szeretett együtt működni a dumával és in-
denféle liberális-izű reformtól irtózott. Tehet-
lensége mindinkább szembeötlött és Sasonov óta
orosz állam sirásójának nevezte. Lustasága és in-
nizmusa azonban a cári udvarnál támogatásra a-
lált, ahol Rasputin és barátai a cárné pártjára lé-
pittek. A kabinetben kialakult egy ellenzék, amely
nek élén Sasonov állott. Ez a csoport bizony-
engedményeket akart tenni és helyre akarta áll-
tani a kontaktust a дума és a kormány között, to-
vábbá meg akarta szabadítani a kabinetet a re-
cionárus elemektől. Ez sikerült is és Sasonov ál-
sa csak akkor rendült meg, amikor a nyílt harc
színterére lépett. Sasonov ellenezte azt, hogy a
cár vegye át a hadseregparancsnokságot, Raspu-
tin és a cárné viszont azt akarták, hogy a cár
menjen a frontra. Mikor Sasonov ezirányban ki-
fejtette a cár előtt aggodalmait, nyomban látta,
hogy kegyvesztett lett.

Goremkyn eltávolítása ugyan sikerült,
utóda: Stürmer még konzervatívabb volt és ma-
bizalmasabb barátja Rasputinnak. Mikor Sasonov
beterjesztette a cárhoz orosz-lengyelországi auto-
nomiatevezetést, már régen elintézt ember volt.
A cár átvette Rasputinék óhajára a főparancsnok-
ságot. Sasonov pedig erre benvuitotta lemondását,
amit el is fogadtak.

Jól jegyzi meg Sasonov emlékirataiban, hogy
akkorait a cár csak kormányzó: Oroszország-
ban, a cárné meg Rasputin — uralkodott.

M A L A C	URANIAKON	P E Z S G Ö
	12 órai kezdettel nyereményes	
	Szilveszterestély	
	egy előadás keretében bemutatjuk világsikerű aradot	
	Hercegnő és hegedős	
	életképet.	
Előadás közben sorsolás. Jegyek elővételben kaphatók.		

KÖZGAZDASÁG.

ennyolo százalék lesz a kihelyezési kamatláb.

A Banca Nationala örökösnek betartása fölött. — Emelik a visszámítolási hitelt. — Erdély megkapja kétmilliárdos segélyét.

(Aradi Közlöny búcuresti tudósjának telefonjelentése). A Banca Nationala ma utasítást küldött vidéki fiókja hogy hívják össze az egyes városokban ottani bankvezéreket és közölik velük az intézkedéseket, amelyekkel a Banca Nationala a kormányal egyetértően szabni kívánja a kamatlábat. Az első ilyenkezlet tegnap folyt le lasiban, ahol Mariu bank ottani igazgatója, közölte a pénzügyi igazgatóval, hogy január elsőjétől szabad-nagyobb kamatot szedni a felkémint 18 százalékot, a bankok között forgóban pedig legfeljebb 10 százalékot. Hogy meg lehessen valósítani, a Banca Nationala fogja a bankokat és felemeli a visszámítolási hiteleket. Ha azonban visszákra jönnek rá, súlyos retorziókat alkalmaznak. Az első szankció a visszazámítolástól negyed részének megvonása, a második fele lesz, míg a harmadik a hitel teljes megvonása. Ha ez sem használ, más rendszárályal is fognak élni. Ezeket a szankciókat a bak országos szövetsége kérte és az ő javukat tette magáévá a Banca Nationala. A bank egyben arra kérte az egyes bankok hogy redukálják adminisztratív kiadásait ne fizessenek nagy tantemekeket és határon osztalékokat. A Banca Nationala mázsközökkel is ügyelni fog arra, hogy az ország pénzügyi érdekében hozott intézkedésekre is tartassék.

pénzügyi helyzettel kapcsolatban kiadott ma igen érdekes nyilatkozatot tett Cosma Aurel dr. volt miniszter, a liberális párt egy vezetője. Cosma dr. elsősorban kijelentette, hogy a liberális párt hatalmon marad és a kormány most nagy összegekkel siet a váltság jutott erdélyi gazdasági világ segítésére.

— Fogja-e valaki is menni utját állani annak munkának, amellyel a kormány most trü összegek után segítségére siet a bajbajutott gazdasági világnak? — mondotta Cosma dr. — A leglátározottabban állítom, hogy a k millárd lej, amiről az utóbbi időben a bajban annyi szó esett, nem humbug, azt a kormány teljes egészében Erdély rendelkezésére fogja bocsátani. Már a módját is megtalálják ennek a pénzügyi felsegélyezésnek. Milyenek pedig aztán meg kell legyen az az egészséges és feltétlenül szükséges következménye: az, hogy megszűnik a munkanélküliség, érezhető lesz a pénzösség és így javulni fognak a gazdasági állapotok. Tudom, hogy

azt fogják a szemünkre vetni, hogy ebben az évben, mióta hatalomra jutottunk, megmentettünk volna sok mindent és abból, hogy nem történt semmilyen változás, akcióképtelenségünket fogják kiolvasni. Nem kell túlságosan sok argumentum arra, hogy ezzel szemben védekezzünk. Egymásután olyan csapások érték az országot, Ferdinand király, majd Bratianu lonel halálával, hogy nem is jutott időnk konstruktív munkára. Ezért mondom és ismétlem még egyszer — maradunk tovább nyugodtan.

Zürichben 8.18, Párisban 15.65 a lej

Helyi valutaárak. (December hó 30.)

Kifizetések: Berlin 38.85, Newyork 162.25, London 792.25, Páris 6.40, Milánó 8.60, Prága 4.82, Budapest 28.45, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.92.50, Zürich 31.30. — Árú: Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 790, francia frank 6.50, olasz líra 8.60, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.82, osztrák schilling 23, svájci frank 31.35. — Pénz: Márka 38, dollár 160.50, angol font 785, francia frank 6.30, olasz líra 8.20, cseh korona 4.75, pengő 28.28, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31.10. — Irányzat: Tartott.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (December 30.)

Kifizetések: Páris 6.36, Berlin 38.60, London 790, Newyork 161.50, Milánó 8.60, Zürich 31.20, Prága 4.80, Bécs 22.80. — Valuták: Napoleon 648, német márka 38.50, leva 1.19, török líra 0.84, angol font 787, francia frank 6.55, svájci frank 31.25, olasz líra 8.65, drachma 2.18, dinár 2.85, dollár 161.25, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 23, pengő 28.50, cseh korona 4.76.

Zürichi tőzsdenyitás. (December hó 30.)

Berlin 123.57.50, Amsterdam 209.30, Newyork 517.15, London 2526, Páris 20.37, Milánó 27.33.50, Prága 15.32, Budapest 90.50, Belgrád 9.14, Bucuresti 3.18, Varsó 58.05, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (December hó 30.)

Berlin 123.57.50, Amsterdam 209.42.50, Newyork 517.75, London 2528.50, Páris 20.38.25, Milánó 27.35, Prága 15.34, Budapest 90.62.50, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.18.50, Varsó 58.05, Bécs 73.17.50.

— Öntözőautót és motoros fecskendőt vesz Aradváros. Nagy érdeklődés mellett tartották meg ma a nyilvános árlejtést egy seprő- és locsolóautóra és egy motoros fecskendőre. A seprő- és öntözőautóra a következő ajánlatokat adták be: Teudlof—Dittrich (Budapest) 4950 dollár, Kandel Viktor (Satumare)

3000 dollár, egy másik típusal 83.000 francia frank, Fiat-gyár 750.000 lej, Cristea (Bucuresti) 580.000 lej, Balogh Lajos (Nagyvárad) 750.000 lej. A motoros fecskendőre a Fiat-cég 390.000 lej, Technica (Bucuresti) 126.000 lej, Kandel Viktor (Satumare) 850 dollár, Fehlmayer Waldemar (Bucuresti) 180.000 lejes ajánlatot tett. A beérkezett ajánlatok között a Dürrkop berlini és Ébert Bohuslav prágai cég ajánlatát nem vették figyelembe, miután azok nyitva érkeztek és kauciót nem mellékeltek a cégek. Az árlejtés ügyével már ma délelben foglalkozott a permanens bizottság is, amely megbizta Kauffmann Kamill gépüzemigazgatót, számítsa ki, melyik ajánlat a legolcsóbb és legelőnyösebb és ennek alapján tegye meg előterjesztését a permanens bizottság holnapi ülésén. Miután körülbelül háromnegyed millió megrendelésről van szó, a megrendelés figye még a városi tanács elé is került, úgy, hogy ebben az évben már aligha hozhatja meg a város az autóöntöző- és seprőgépet és az új fecskendőt.

— A CFR deficitje. Bucurestiből jelentkező A Cuvantul közli, hogy a CFR vezérigazgatójának kimutatása szerint november hó végéig három és fél milliárd lej volt az államvagyutak deficitje, ami az év végéig előreláthatólag négy milliárdra emelkedik fel. Ehhez hozzájárul még, hogy az elemi sazarok is több száz millió károkat okoztak.

— Nyugdíjelést kérnek az aradi gépüzemi alkalmazottak. Ma délelben a gépüzemi nyugdíjasok megbízottai jelentek meg Angel István dr. polgármesternél, akinek átadták memorandumukat a nyugdíjelés ügyében. A gépüzemi nyugdíjasok kérvényükben hivatkoznak arra, hogy a városi nyugdíjasok már kaptak emelést, míg ők nem. A polgármester átvette a kérvényt és megígérte, hogy a gépüzemi nyugdíjasok is ugyanolyan mérvű emelésben részesülnek, mint a városiak.

— Placi árak. (December 30.) Burgonya 4—6 lej, hagyma 10 lej, tehénturó 18 lej, juhturó 48 lej, alma 8—12 lej, körte 15 lej kilogrammonként, tojás 3.50 lej darabja, bab 8 lej, tej 8 lej, teffel 40 lej literje, vaj 120—160 lej kilogrammonként, zöldség 8 lej oszónja, fejesekáposzta 6—10 lej fejenként. A baromfiplaci árak: sovány liba 260—320 lej, sovány kacsa 130—160 lej, tyúk 100—140 lej, csirke 50—130 lej párja, kövér liba 230—350 lej, kövér kacsa 150—160 lej darabja. A gabonapiaci árak: buza 800 lej, kukorica 560 lej, árpa 600 lej, zab 580 lej métermázsánként. Az állatvásáron az egészen fiatal malacok örvendtek nagy keresletnek az újév miatt, ezek átlag 150—200 lejért keltek el. Az árak nagyjában a multhetiek, kivéve a kövér sertés árát, amely újabb két lej fel emelkedett.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Județului.

S. Winkler Teréz

női fodrász-terme Arad,
Str. Marie Chendi No. 11
(Kölcsy-uca)

Vizondolálás ...	30.— L.	} Minden 20 lej után adok egy „Amitié”-bélyegyet
Vasondolálás ...	20.— ”	
Hajvágás ...	20.— ”	
Maniőr ...	20.— ”	

Hajmosás ... 20.— ” } II Olcsó bérletrendszer II

Hajfestést minden színben vállalok Henna v. Arabia festékekkel.

HARCSA BÉLA

uri szabóterem, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szöveteiből,
elismerten előkelő ízlés, szolid árak.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám Cimre ügyelni!

Makulátúra 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

**Ha nem adta fel hirdetését a karácsonyi lapunkba,
adja fel az újévi ünnepi számunkba.**

El ne mulassza megnézni a Vadember étteremben az elsőrangú szalonnai zenekart, mely Neszmenyi Böske vezetésével hangversenyezik

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, Metve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérézésekre válaszolunk. Ajánlatok, leírás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

MÉRNÖK, vidéki, fiatal, aradi tartózkodására román, vagy románban perfect, kedves szöke hivatalnokleány barátságát keresi, kít bőségesen támogat. Leveleket kizárólag fényképpel az Aradi Közlöny kiadójába „Mérnök 8000” jelzőre kérek. Fényképeket visszaadom. 7022

ALKALMAZÁS.

MAGÁNFELEKET látogató ügynökök (közvetítők) szép jövedelemre tehetnek szert. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 8012

HÁZVEZETŐNŐNEK, anyahelyettesnek ajánlkozik fiatal uriaszony. Vidékre is megy. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6983

GYAKORLOTT szövő munkásnök felvételnék. Stern Lipót és Hal pamutszövőgyárában, Strada Mucius Scaevola volt keményítő gyár. 7010

OKTATÁS.

I. II. III. OSZT. gimnáziumi tanulók oktatását vállalja VII-ikes gimnázista. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5166

LAKÁS.

KIADÓ különbejárattal uccai butorozott szoba 1-2 személy részére. Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 32. em. 7021

EGY kisebb szoba konyhás lakás kiadó. Str. Teodor Serb 11. 7023

BUTORCZOTT szoba két ágyval, egy vagy két személynek kiadó. Str. Col. Paulian No. 6. 7031

CSINOS, tiszta butorozott szoba intelligens férfinek kiadó. Str. Teodor Ciontea (Pöitenberg-ucca) 6. 7028

KIADÓ

3 szobából álló 7024
irodahelyiség
központi fűtéssel az Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában

I. emeleti helyiség,
mely all két nagy uccai
és egy udvari szobából

irodának, szalonnak, orvosi
rendelőnek, üzletnek, mű-
helynek rendkívül alkalmas,

kiadó.

Cím az „Aradi Közlöny” kiadójában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ANTIK BUTOROK, villanylámpák, szőnyegek. Bösendorfer zongora, márkás porcellánok, gyermekágy, gyermekkoscsik, íróasztalok, asztalok, székek, festmények, kézimunkák, kis vitrin, dísztárgyak, szamovárok, ággyarnitúrák, ebédlő, háló, szalonok, spongorapad, antik szalonok, antik órák, asztalok, ágyak, perzsabundák, szőrmék, férfi öltönyök, gyermek kelengyék, paravánok, sodronyágyak, teás moka, üvegszervizek, virág állvány, dísztárgyak stb. eladók. Salgó- né bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, aszervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgó né, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREK HEZ. Nagy betegem fekvő szülőik legnagyobb nyomorukban kérik a jószívű közönségnek a pártfogását, hat apró gyermekük kenverkeresők nélkül a legnagyobb kétségbeesésben vannak. Bármif szívesen elfogadnak. Cím Molnár Sándor, Pacsirta telep, fűtőház háta megett. 250

Maculatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre:
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lej = 2 millió cK.

2 jutalomdíj á 8¹/₂ millió lej = 700.000.- cK.

2 nyeremény á 1¹/₂ millió lej = 300.000.- cK.

2 nyeremény á 1 millió lej = 200.000.- cK.

1 nyeremény á 1/2 millió lej = 100.000.- cK.

és sok nyeremény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 cK. stb.

Összesen 115.000 nyeremény.

285 millió lej = 57 millió cK.

összerértékben.

Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. oszt. huzása 1928. január 18-án.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő lap. Borítékban küldendő.

FORTUNA BANKHÁZNAK.

Bratislava, Csehszlovákia.

Küldjön I. oszt. huzáshoz

egész sorsjegyet á 400.— lej fél á 200.— lej negyed á 100.— lej.

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postátalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom. 6989

Név: _____

Hely: _____ Ucca, ut: _____

ARADI HITELBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉTELE

ELÖLEGEZ
ÉRTÉKEKRE
ÁRUKRA
VÁM ÉS FUVARRA
ÉKSZERRE

ELFOGAD BETÉTET
KEDVEZŐ
KAMATRA

ARAD

STR. ALEXANDRU 6 SALACZ U. 9.

Allandó képkiallítás
Ujvári, Nagy Vilmos, Boemme Ritta, Berls, Ring, Kézdi Kovács, Zombory, Molnár, János, Czencz, Krupka stb. neves festműveiből. Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. **Freiman József**, Arad, S. Bratianu 9. 100

**KÁVÉHÁZAKBAN,
VENDÉGLŐKBE,
ÉTTERMEKBE
KÉRJE MINDIG AZ
ARADI KÖZLÖNYT**

Legfőbb tea-vaj, tejfel, habtej zsin Szilveszter és újv napján kapható az **Aradi Tejcsarnok** üzletben. Str. Crisn (Karolina-ucca) 8. Ujév napján 10 óráig nyitva. Str. Matianu (Förrey-ucca) 2. Str. Bratianu (Wessler J.-u.) 11. P. Catedral (Tököl-tér) 13.